



**Sud Bosne i Hercegovine**  
**Суд Босне и Херцеговине**

---

**Predmet br: S1 1 K 017348 14 Kri**

**Datum: objavlivanja: 11.09.2015.godine**  
**pismenog otpravka: 06.10.2015. godine**

---

**Pred sudskim vijećem u sastavu: sudija Mediha Pašić, predsjednik vijeća**  
**sudija Mira Smajlović, član vijeća**  
**sudija Zoran Božić, član vijeća**

**PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE**  
**PROTIV**  
**DŽEVADA DULIĆA**

---

**PRESUDA**

---

**Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Vedrana Mijović**

**Branioци optuženog Dževada Dulića: advokati Ilijas Midžić i Zumreta Akagić-Bavčić**

## SADRŽAJ

<b>IZREKA .....</b>	<b>3</b>
1. Optuženje.....	5
3. Završne riječi .....	5
2. Procesne odluke .....	8
B. OPŠTA OCJENA DOKAZA.....	11
<b>II. RELEVANTNO PRAVO .....</b>	<b>13</b>
B. SILOVANJE SVJEDOKINJE „S-1“ .....	17
1. Opšta činjenična utvrđenja koja proizilaze iz iskaza oštećene.....	17
2. Sporna identifikacija optuženog od strane oštećene .....	22
<b>III. ZAKLJUČAK.....</b>	<b>37</b>
<b>IV. ODLUKA O TROŠKOVIMA POSTUPKA.....</b>	<b>40</b>
<b>V. ODLUKA O IMOVINSKO PRAVNOM ZAHTJEVU.....</b>	<b>40</b>
<b>VI. ANEKS I IZVEDENI DOKAZI .....</b>	<b>41</b>
A. SASLUŠANI SVJEDOCI OPTUŽBE .....	41
B. SASLUŠANI SVJEDOCI ODBRANE .....	41
C. MATERIJALNI DOKAZI OPTUŽBE .....	42
D. MATERIJALNI DOKAZI ODBRANE .....	43

## U IME BOSNE I HERCEGOVINE

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudije Medihe Pašić, kao predsjednice vijeća, te sudija Mire Smajlović i Zorana Božića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Lejle Kurtanović u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Dževada Dulića, koji se optužnicom Tužilaštva BiH broj:T20 0 KTRZ 00009506 14 od 20.11.2014. godine, koja je potvrđena 03.12.2014. godine, teretio za počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) Krivičnog zakona BiH, u vezi sa članom 180. stav 1. istog zakona, nakon održanog javnog glavnog pretresa, kojem su prisustvovali tužiteljica Tužilaštva Bosne i Hercegovine Vedrana Mijović, optuženi Dževad Dulić i njegovi branioci advokat Ilijas Midžić i Zumreta Akagić- Bavčić, sa kojeg je dijelom bila isključena javnost, dana 11.09.2015.godine je u prisustvu tužiteljice, optuženog i braniteljice javno objavljena slijedeća:

### P R E S U D A

#### **Optuženi:**

**DULIĆ DŽEVAD**, sin Ibre i majke Hajre, rođene Kurtović, rođen 22.09.1972. godine u mjestu Srbaljani, opština Bihać, nastanjen u ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., posjeduje JMBG: ..., oženjen, otac dvoje djece, od kojih je jedno mlđb., pismen, po zanimanju ekonomski tehničar, služio Jugoslovensku narodnu armiju (JNA) 1991. godine, nezaposlen, lošeg imovnog stanja, neosuđivan

**Temeljem odredbe člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku BiH**

### OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

#### **Da je:**

*Za vrijeme ratnog stanja u Bosni i Hercegovini i oružanog sukoba između pripadnika 5. korpusa Armije BiH s jedne strane i pripadnika Narodne odbrane Autonomne pokrajine Zapadna Bosna s druge strane, u svojstvu pripadnika 510. Bosansko oslobodilačke brigade, 5. korpusa Armije BiH, postupio suprotno odredbi člana 3. Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12. avgusta 1949. godine, tako što je*

tačno neutvrđenog dana, u večernjim satima, u mjesecu decembru 1993. godine, došao zajedno sa dva njemu poznata pripadnika Armije RBiH, sva trojica obučena u vojničke uniforme i naoružana automatskim puškama, u kuću Beganović Feride u selu Beganovići, opština Cazin u čijoj kući se nalazila svjedokinja S-1, čiji je suprug bio na strani Narodne odbrane Autonomne pokrajine Zapadna i svjedokinja S-1 rekao da treba poći sa njim da navodno spase jednu ženu, te nakon što mu je svjedokinja S-1 odgovorila da ima malu djecu i da ne može ići, Dulić Dževad joj je rekao: "za rječi neću i ne smijem kod nas je metak u čelo", a potom repetirao pušku i uz psovke, svjedokinju S-1 naterao da krene ispred njega, nakon čega je odveo na gornji sprat kuće, a potom je uveo u jednu sobu i gurnuo na krevet, počeo tući i naredio da se skine, što je u strahu za svoj život i učinila, iako je Dulić Dževada molila da to ne čini govoreći da mu može biti majka, da ima mjesječnicu, a potom dok je ležala na krevetu legao na nju i silovao je vaginalnom penetracijom, te ejakulirao u njenu vaginu, a potom napustio prostoriju, u kojoj je zatim ušao NN pripadnik Armije BiH koji je na isti način silovao kao i Dulić Dževad, a potom otišao, te nakon što je svjedokinja S-1 pokušala da napusti kuću Beganović Feride u kojoj je silovana, Dulić Dževad se ponovo vratio i psujući joj majku, tučući je i prijetući joj da će je dati četnicima da je siluju, vratio je sa stepenica u istu sobu, bacio na krevet, legao na nju i ponovo je silovao vaginalnom, a potom oralnom penetracijom, tako što je svoj krvavi polni organ stavio u usta svjedokinje S-1, cijelo vrijeme je šamarajući, da bi potom ejakulirao u njena usta,

**Čime bi** počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) Krivičnog zakona BiH, u vezi sa članom 180. stav 1. istog Zakona

## I

Na osnovu odredbe člana 189. stav 1. ZKP-a BiH, optuženi se oslobađa dužnosti naknade troškova postupka i isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda BiH.

## II

Na osnovu odredbe člana 198. stav 3. ZKP BiH, oštećena svjedokinja „S-1” se radi ostvarivanja eventualnog imovinskopravnog zahtjeva za naknadu nematerijalne štete upućuje na parnični postupak.

## O b r a z l o ž e n j e

## **1. Optuženje**

1. Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Posebnog odjela za ratne zločine, broj: T20 0 KTRZ 0009506 14 od 20.11.2014 .godine, koja je potvrđena 03.12.2014.godine, optuženom Dževadu Duliću se stavlja na teret počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) Krivičnog zakona BiH, u vezi sa članom 180. stav 1. istog Zakona.

2. Optuženi se dana 15.12.2014. godine, na održanom ročištu za izjašnjenje o krivnji izjasnio da nije kriv i kod tog stava je ostao do kraja kraja glavnog pretresa.

3. Glavni pretres u ovom predmetu je počeo 13.02.2015. godine, čitanjem optužnice Tužilaštva BiH broj: T20 0 KTRZ 0009506 14, te iznošenjem uvodnih riječi Tužilaštva, kojom prilikom je postupajuća tužiteljica istakla da će tokom predmetnog postupka dokazati van svake razumne sumnje učešće optuženog u inkriminacijama koje mu se stavljaju na teret. Konkretno, Tužilaštvo je izjavilo da će provođenjem dokaza, odnosno saslušanjem svjedoka i izvođenjem materijalnih dokaza, dokazati vezu između postojanja oružanog sukoba i djelovanja optuženog prema oštećenoj, njegovu pripadnost jednoj od strana u sukobu, te da je oštećena u vrijeme počinjenja djela uživala zaštitu u skladu sa zajedničkim članom 3. Ženevskih konvencija, koje pruža zaštitu civilnom stanovništvu od bilo kojeg oblika ponižavajućih postupaka, među koje spada i čin silovanja.

4. Branioci optuženog su ukratko istakli da će tokom predmetnog postupka dokazati da je u konkretnom slučaju došlo do pogreške u identifikaciji počinioca krivičnog djela silovanja, odnosno došlo je do zamjene identiteta, a što će dokazati putem svjedoka odbrane i materijalnim dokazima.

5. Dokazi izvedeni tokom predmetnog postupka taksativno su pobrojani u Aneksu koji čini sastavni dio ove presude. Nakon izvođenja dokaza replike i duplike, dana 21.08.2015. godine održano je ročište za završno izlaganje Tužilaštva i odbrane.

## **3. Završne riječi**

### **(a) Završne riječi Tužilaštva**

6. Tužilaštvo je u svom završnom izlaganju istaklo da smatra nesumnjivo dokazanom krivicu optuženog za počinjenje krivičnog djela koje mu se stavlja na teret potvrđenom optužnicom.

7. U tom pravcu, Tužilaštvo je ukratko elaboriralo dokaze na kojima zasniva svoj zaključak o dokazanosti opštih elemenata krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173.KZ BiH, a koji se odnosi na postojanje oružanog sukoba, činjenicu da je radnjama optuženog izvršena povreda međunarodnog humanitarnog prava, te da je žrtva u konkretnom slučaju uživala zaštitu u skladu sa zajedničkim članom 3. Ženevskih konvencija iz 1949. godine.

8. Tužilaštvo je u daljem toku izlaganja iznijelo kratak osvrt na provedene dokaze na kojima zasniva uvjerenje o statusu optuženog Dževada Dulića u inkriminisano vrijeme, odnosno dokaze na kojima se prema mišljenju Tužilaštva dokazuje da je isti kao pripadnik 510. brigade u sastavu V korpusa Armije BiH bio prisutan u selu Beganovići krajem decembra 1993.godine, kada se inkriminisani događaj i desio. Tužilaštvo smatra da provedeni dokazi odbrane, kako u redovnom toku izvođenja dokaza tako i u duplici, ne mijenjaju navedenu okolnost koja je prema mišljenju Tužilaštva van svake sumnje dokazana provedenim dokazima optužbe.

9. Suprotno tezi odbrane, Tužilaštvo smatra da u pogledu identiteta počinioca nije došlo do greške u identifikaciji i da je upravo optuženi Dževad Dulić izvršilac krivičnog djela koje mu se stavlja na teret potvrđenom optužnicom u ovom predmetu. Tužilaštvo je u tom pravcu iznijelo detaljnu argumentaciju uspoređivanjem iskaza oštećene sa drugim provedenim dokazima, na osnovu čega je došlo do zaključka da je njeno svjedočenje objektivno, nepristrasno i uvjerljivo, te podudarno sa ostalim izvedenim dokazima, pa se može smatrati da isto nesumnjivo ukazuje da je počinioc inkriminacije silovanja optuženi Dževad Dulić.

10. Na kraju izlaganja, Tužilaštvo je dalo osvrt na provedene dokaze duplike, ne nalazeći da isti na bilo koji način umanjuju kvalitet i značaj provedenih dokaza optužbe, koji na nesumnjiv način dokazuju krivicu optuženog, te je na kraju izlaganja predloženo da se isti oglasi krivim i kazni po zakonu.

11. Tužilaštvo je također predložilo da se oštećena sa eventualnim imovinsko pravnim zahtijevom za naknadu nematerijalne štete uputi na parnicu.

**(b) Završne riječi odbrane**

12. Branioci optuženog Dževada Dulića su u okviru završnog izlaganja dali osvrt na razloge zbog kojih nalaze nedokazanim neke elemente krivičnog djela koje se stavlja na teret optuženom, osporavajući učešće optuženog u radnjama činjenično opisanim u

optužnici. Najzad, odbrana je iznosila razloge i činjenice na kojima zasniva uvjerenje da je u konkretnom slučaju došlo do zamjene identiteta počinioca, odnosno da je u konkretnom slučaju dovedena u pitanje identifikacija optuženog kao izvršioca inkriminacije silovanja oštećene svjedokinje „S-1“. U svrhu potkrepe svojih navoda, odbrana je u okviru završnog izlaganja dala presjek sudske prakse koji se odnosi na elemente bića krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. KZ BiH, ističući da u radnjama optuženog nisu ispunjeni ovi elementi, jer optuženi nije bio prisutan u rejonu sela Beganovići u vrijeme počinjenja krivičnog djela iz optužnice.

13. Odbrana je u daljem izlaganju osporavala identifikaciju optuženog od strane oštećene, smatrajući da zapisnik o prepoznavanju nije sačinjen u skladu sa članom 85.stav 3.ZKP BiH, te se isti kao nezakonit dokaz ne može koristiti prilikom donošenja konačne odluke. Odbrana nalazi naročito spornom činjenicu da je oštećena prepoznavanje vršila na osnovu fotografije iz 2003. godine, a ne iz vremena izvršenja krivičnog djela. Uzimajući u obzir sudsku praksu po pitanju važnosti precizne identifikacije optuženog, odbrana je stava da u konkretnom slučaju prepoznavanje optuženog nije bilo izvršeno na zakonit i pravilan način, te kao takvo ne može biti osnovom utvrđivanja njegove krivice.

14. Prema provedenim dokazima odbrane, optuženi u inkriminisano vrijeme nije bio pripadnik 510. brigade V korpusa Armije BiH, niti je boravio na području sela Beganovići gdje se desio inkriminisani događaj, što je potkrijepljeno iskazima svjedoka odbrane.

15. U konačnici, odbrana smatra i da sami dokazi optužbe nisu konzistentni i dostatni za zasnivanje nespornog uvjerenja o krivici optuženog, što se naročito odnosi na sam iskaz oštećene svjedokinje „S-1“, koji sadrži brojne nesaglasnosti i protivrječnosti sa samim sobom, te značajne nepodudarnosti sa drugim provedenim dokazima.

16. Odbrana je ukazala i na protivrječnost dokaza optužbe, konkretno na podatke iz matičnog i jediničnog kartona optuženog iz kojih proizilazi da isti nije bio pripadnikom 510. brigade u vrijeme izvršenja djela, odnosno u decembru 1993. godine.

17. Nakon što je iznijela osvrt odbrane na sve provedene dokaze tokom postupka, braniteljica je na kraju završnog izlaganja predložila da se temeljem principa *In dubio pro reo* optuženi oslobodi od optužbe.

18. **Optuženi Dževad Dulić** se pridružio završnom izlaganju svojih branilaca dodavši da osjeća veliko poštovanje prema žrtvi, odnosno oštećenoj krivičnim djelom silovanja, ali naglašava da on nije počinitelj krivičnog djela koje mu se stavlja na teret, te da čak nije ni bio u selu Beganovići u inkriminisano vrijeme. Dodao je da se ne stidi niti jednog svog djela ni svog ponašanja tokom rata, te ističe da je odrastao u porodici u kojoj je imao dvije sestre, te je pred Sudom branio čast svoje porodice. Smatra da je ovo što se desilo ostavilo dalekosežne posljedice po njegovu suprugu i dvije maloljetne kćerke. Na kraju ističe da nikada nije krivično odgovarao, te predlaže da Sud donese zakonitu odluku.

19. Nakon završnog izlaganja predsjedavajuća vijeća je objavila da je glavni pretres u ovom predmetu završen.

## **2. Procesne odluke**

### **(a) Isključenje javnosti i određivanje mjera zaštite za svjedoke**

20. Sud BiH je u fazi istrage, odlučujući po prijedlogu Tužilaštva BiH od 19.11.2014. godine za određivanje mjera zaštite identiteta svjedoka donio rješenje broj: S1 1 K 017348 14 Krn od 20.11.2014. godine kojim je svjedokinji koja je neposredno oštećena predmetnim krivičnim djelom dodijeljena zaštita identiteta i ličnih podataka, te je ista tokom cijelog postupka oslovljavana pseudonimom „S-1“. Prvi srodnik oštećene je također uživao zaštitu identiteta u ovom postupku koristeći pseudonim „S-2“.

21. Istim rješenjem je propisano da ime i prezime kao i ostali lični podaci svjedoka pod pseudonimima „S-1“ i „S-2“ ostaju povjerljivi, u toku istrage, nakon podizanja optužnice, te u fazi glavnog pretresa, osim ukoliko odluka pretresnog vijeća ne bude drugačija po tom pitanju.

22. Rješenjem je propisano da će povjerljivi podaci o svjedocima pod pseudonimima biti otkriveni odbrani najkasnije 15 dana prije direktnog i unakrsnog ispitivanja tih svjedoka na glavnom pretresu.

23. Rješenjem je u stavu V propisano da povjerljivi podaci svjedoka „S-1“ i „S-2“ čine službenu tajnu u skladu sa članom 24. Zakona o zaštiti svjedoka i osobe na službenoj dužnosti ili osobe koje na bilo koji način saznaju ili dođu u posjed povjerljivih informacija o ovim svjedocima, dužne su čuvati i smatrati te informacije povjerljivim.

Također, propisano je i da će lični podaci zaštićenih svjedoka ostati povjerljivi dok Sud BiH ne odluči drugačije, a najduže trideset (30) godina nakon što odluka postane pravosnažna. Isti stav rješenja sadržavao je i upozorenje da neovlašteno korištenje, otkrivanje ili drugo postupanje sa ciljem otkrivanja identiteta predstavlja krivično djelo u skladu sa članom 240. KZ BiH.

24. Tačka VI Rješenja dozvoljavala je redigovanje ranijih izjava svjedoka „S-1“ i „S-2“ gdje je to bilo potrebno iz razloga zaštite identiteta svjedoka njihove sigurnosti i sigurnosti njihovih porodica, ili iz razloga sigurnosti istraga koje vodi Tužilaštvo BiH.

25. U obrazloženju rješenja o određivanju mjera zaštite identiteta jasno je bilo navedeno da se radi o svjedocima koji podliježu odredbi člana 12. Zakona o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka, odnosno da se radi o svjedocima koji su zbog specifičnih okolnosti slučaja vjerovali da postoji razumna osnova za bojazan da bi otkrivanjem njihovog identiteta ozbiljno bila ugrožena njihova sigurnost, kao i sigurnost članova njihovih porodica.

26. Na ročištu održanom 03.04.2015. godine, prije saslušanja svjedokinje „S-1“ na okolnost iz optužnice, postupajuća tužiteljica je predložila isključenje javnosti za period davanja iskaza oštećene, obzirom da članovi njene porodice nisu upoznati sa činjenicom da je ista doživjela silovanje, odnosno nisu upoznati sa detaljima koje će ista iznositi u svom svjedočenju. Braniocu su bili saglasni sa isključenjem javnosti za vrijeme dok svjedokinja iznese razloge na kojima zasniva takvo traženje.

27. Vijeće je u cilju zaštite ličnog i privatnog života svjedokinje, a uvažavajući činjenicu da je oštećena žrtva silovanja, udaljilo optuženog iz sudnice za vrijeme dok je svjedokinja iznijela razloge zbog kojih traži isključenje javnosti tokom svjedočenja na glavnom pretresu, te zbog informacije koju je pretresnom vijeću dostavio odjel za podršku svjedocima Suda BiH u kojoj je Vijeće bilo upoznato da je svjedokinja zahtijevala i dodatne mjere zaštite u vidu saslušanja iz druge prostorije uz izmjenu slike i tona.

28. Kako bi adekvatno i nesmetano ispitalo ove navode, odnosno razloge zbog kojih svjedokinja osjeća bojazan zbog svjedočenja u ovom predmetu, te razloge zbog kojih je ista tražila dodatne mjere zaštite i isključenje javnosti, Vijeće je na zatvorenoj sjednici istu saslušalo na ove okolnosti, te se uvjerilo da oštećena nema bojazan od prisustva optuženog u sudnici u vrijeme njenog svjedočenja, ali u svrhu zaštite interesa svjedoka

i njenog ličnog i intimnog života, te iznošenja detalja vezanih sa čin silovanja koji je preživjela, ostalo pri zahtjevu da tok njenog svjedočenja bude zatvoren za javnost, sa čim se odbrana saglasila.

29. Vijeće je u konkretnom slučaju imalo u vidu da se radi o svjedokinji koja je istovremeno oštećena krivičnim djelom silovanja, te da svjedočenje pred optuženim za nju predstavlja dodatnu traumatizaciju, pa nalazi da je isključenje javnosti u skladu sa odredbom člana 235. ZKP BiH, odnosno da je bilo neophodno radi zaštite interesa svjedokinje, te njenog osobnog i intimnog života. Javnost je iz istih razloga bila isključena i na nastavku svjedočenja 10.04.2015.godine, kada je zaštićena svjedokinja unakrsno ispitana od strane odbrane optuženog.

30. Istog dana, 10.04.2015. godine u svojstvu svjedoka je pristupila i svjedokinja „S-2“ koja je također putem Odjela za podršku svjedocima postavila zahtjev za isključenjem javnosti tokom cijelog toka svjedočenja, pa je Vijeće istu poučilo sa uslovima za isključenje javnosti sa glavnog pretresa, te činjenicom da je njen identitet već zaštićen dodjeljivanjem pseudonima kojim se oslovljavala tokom suđenja, što samo po sebi podrazumijeva da javnosti ni na koji način neće biti objelodanjen njen identitet, na što je ista izjavila da odustaje od zahtijeva za isključenjem javnosti.

**(b) Ostale odluke o prihvatljivosti dokaza**

31. Odbrana je tokom postupka predložila da se u svojstvu svjedoka sasluša određeni broj svjedoka, s tim da je tokom postupka odustala od prijedloga saslušanja jednog broja svjedoka među kojima su Ahmet Fileković i Zahid Malkoč od kojeg je odbrana odustala na glavnom pretresu održanom dana 24.04.2015.godine, te svjedoka Mirsada Kurića i Dede Demirovića, od kojih je odbrana odustala na glavnom pretresu održanom 29.05.2015. godine.

32. Optuženi je na istom ročištu insistirao da se u svojstvu svjedoka duplike pozove i sasluša Razim Kurtović kojeg su u svojim iskazima spominjali svjedoci duplike Tužilaštva, a koji je prema tvrdnjama optuženog mogao potvrditi da optuženi nije bio u selu Beganovići u periodu za koji se tereti optužnicom.

33. Na ročištu održanom 10.07.2015. godine predsjednica Vijeća je odbila prijedlog odbrane da se sasluša navedeni svjedok, (tim prije što se ovaj svjedok nije odazvao na

poziv suda obzirom da živi i radi u inostranstvu, pa svoje obaveze nije mogao uskladiti kako bi došao na glavni pretres) obrazlažući to činjenicom da je na ovu okolnost saslušan dovoljan broj svjedoka, a dolazak svjedoka neizvjestan, nakon čega je tužiteljica izjavila da nema prijedlog dodatnih dokaza, kao ni odbrana optuženih, te je predsjednica vijeća objavila da je dokazni postupak u ovom predmetu okončan.

**(c) Protek roka od 30 (trideset) dana**

34. Član 251. stav 2. ZKP BiH određuje: "Glavni pretres koji je odgođen mora ponovo početi ako se izmijenio sastav vijeća ili ako je odgađanje trajalo duže od 30 dana, ali uz saglasnost stranaka i braniteljice vijeće može odlučiti da se u ovakvom slučaju svjedoci i vještaci ne saslušavaju ponovo i da se ne vrši novi uviđaj, nego da se koriste iskazi svjedoka i vještaka dati na ranijem glavnom pretresu, odnosno da se koristi zapisnik o uviđaju".

35. U ovom krivičnom predmetu je između pretresa održanih na dan 20.02.2015.godine i 03.04.2015.godine, proteklo više od 30 (trideset) dana, to je Vijeće, na pretresu održanom 03.04.2015. godine, donijelo odluku da glavni pretres počinje iznova u smislu odredbe člana 251. stav 2. ZKP BiH. S obzirom da su se stranke i braniteljica optuženog saglasili da se do tada provedeni dokazi ne provode iznova, Vijeće je odlučilo da se do tada saslušani svjedoci i vještaci neće ponovo pozivati i saslušavati, nego će se koristiti iskazi koje su prethodno dali u ovom postupku, odnosno koji su dati na ranijem glavnom pretresu.

**B. OPŠTA OCJENA DOKAZA**

36. Nakon što je vijeće u smislu člana 281. ZKP BiH savjesno i sadržajno ocijenilo svaki dokaz izveden na glavnom pretresu pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, koji su izvedeni na glavnom pretresu, te prethodno analizirajući navode optužbe i odbrane, odlučeno je kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

37. Naime, odredba člana 3. stav 1. ZKP BiH propisuje da se optuženi smatra nevinim za krivično djelo dok se ne dokaže njegova krivnja.<sup>1</sup> Tužilac stoga nosi teret

---

<sup>1</sup> Član 3. stav 1. ZKP BiH navodi da „ se svako smatra nevinim za krivično djelo dok se pravomocnom presudom ne utvrdi njegova krivnja“. Ova odredba je u skladu sa svim glavnim institutima o ljudskim pravima. *Vicjeti*, Evropska konvencija o ljudskim pravima, član 6. stav 2; međunarodna konvencija o civilnim i političkim pravima, član 14. stav 2.

utvrđivanja krivice optuženog, i u skladu sa članom 3. stav 2. ZKP BiH optužba to mora uraditi izvan svake razumne sumnje.<sup>2</sup>

38. Činjenica da odbrana nije osporavala određene činjenične navode sadržane u optužnici ne znači da je vijeće prihvatilo te činjenice kao dokazane. Teret dokazivanja ostaje na tužiocu za svaku optužbu tokom cijelog suđenja. Shodno tome, u utvrđivanju da li je tužilac dokazao predmet izvan svake razumne sumnje, Vijeće je pažljivo razmotrilo da li postoji bilo kakva druga razložna interpretacija uvrštenih dokaza, osim one koju je prihvatilo, kada je odlučilo da provedeni dokazi ne potvrđuju van svake sumnje krivicu optuženog.

39. U skladu sa članom 15. ZKP BiH, vijeće ima pravo da slobodno ocjenjuje dokaze.<sup>3</sup> Prema tome, optužba protiv optuženog je pažljivo razmotrena, uključujući i sve uložene dokaze. Prilikom ocjene dokaza izvedenih tokom glavnog pretresa, Vijeće je poklonilo dužnu pažnju, između ostalog, pojedinačnim okolnostima svjedoka, kao i njihovog mogućeg učešća u događajima i rizika da sebe inkriminiraju, te njihovom odnosu sa optuženim. Vijeće je također razmotrilo internu konzistentnost svjedočenja svakog svjedoka tokom direktnog ili unakrsnog ispitivanja, dok je u odnosu na neke svjedoke analiziralo njihov iskaz sa glavnog pretresa u kontekstu iskaza datog na zapisnik iz istrage, kao što je slučaj sa svjedokinjom „S-1“.

40. Vijeće je svoju konačnu odluku temeljilo prvenstveno na usmenim i neposrednim svjedočenjima na glavnom pretresu, pri čemu su izvjesne nedosljednosti između iskaza različitih svjedoka predstavljale relevantan faktor u procjeni njegove dokazne težine. Istovremeno, značajno je naglasiti da ove nedosljednosti nisu nužno diskreditovalе cijelo svjedočenje svjedoka. Dakle, ako je svjedok podrobno ispričao suštinu događaja o kojima se radi, periferne devijacije nisu nužno dovele u pitanje istinitost takvog dokaza.

41. U svakom slučaju, razlozi prihvatljivosti pojedinih iskaza, te ocjena njihovog kredibiliteta i osnovanosti, detaljno su izneseni u dijelu presude u kojem se obrazlažu razlozi za donošenje oslobađajuće presude u odnosu na inkriminaciju silovanja.

---

<sup>2</sup> Član 3. stav 2. ZKP BiH navodi da "sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, Sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog."

<sup>3</sup> Član 15. ZKP BiH navodi da "... postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima".

42. Vijeće pri tom napominje da nije bila obaveza suda da daje detaljnu ocjenu svakog pojedinog dokaza izvedenog u toku glavnog pretresa, odnosno pretresno vijeće nije bilo dužno baviti se svakim dokazom<sup>4</sup>, već je ono u smislu odredbe iz člana 15. i 281. ZKP BiH izvršilo slobodnu ocjenu dokaza baveći se u prvom redu onim dokazima koji su nužni za ostvarenje svrhe ove presude, smatrajući da nije nužno raspravljati o baš svakom dokazu provedenom na glavnom pretresu<sup>5</sup>.

43. Dakle, Vijeće nalazi da iscrpna i detaljna ocjena svakog provedenog dokaza ne bi u konkretnom slučaju poslužila svrsi i opterećivala bi presudu, te je stoga ovo Vijeće u obrazloženju presude stavilo fokus na ocjenu relevantnih dokaza, na kojima temelji svoju odluku, pri čemu nije našlo nužnim obrazlagati i dokaze koji nisu bili od ključnog značaja za donošenje konačne odluke.

44. Najzad, u ovom krivičnom postupku optuženi se dobrovoljno odrekao svog prava na šutnju, koje je uživao saglasno odredbi člana 6 stav 3. ZKP BiH<sup>6</sup> i člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima.<sup>7</sup> Tako je optuženi Dževad Dulić svjedočio u korist svoje odbrane na ročištu za glavni pretres održanom dana 08.05.2015.godine. Vijeće napominje da je iskaz optuženog dat u svojstvu svjedoka, podlijegao slobodnoj ocjeni dokaza zajedno sa svim drugim provedenim dokazima u ovom predmetu.

## II. RELEVANTNO PRAVO

45. Optuženi se optužnicom Tužilaštva tereti za počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) KZ BiH u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH, na način da je kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba počinio silovanje svjedokinje "S-1", koja je kao civil uživala zaštitu u skladu sa zajedničkim članom 3. Ženevskih konvencija iz 1949.godine.

---

<sup>4</sup> ESLJP je tako zauzeo stanovište da: „[S]udovi nisu dužni da daju detaljne odgovore na svako pitanje.“ Vidi *Van de Hurk vs the Netherlands*, 19.april 1994. godine, str. 61.

<sup>5</sup> V. presudu Pretresnog vijeća I MKSJ u predmetu *Tužilac protiv Darja Kordića i Marja Čerkeza*, predmet br.IT-95-14/2-T od 26.2.2001., para. 20., te presudu Žalbenog vijeća u istom predmetu broj: IT-95-14/2-A od 17-12-2004., para.382.

<sup>6</sup> Član 6. stav 3. ZKP BiH navodi da optuženi "optuženi nije dužan iznijeti svoju odbranu niti odgovarati na postavljena pitanja".

<sup>7</sup> Iako nije posebno navedeno u članu 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima, Evropski sud za ljudska prava smatra da je pravo na šutnju i pravo da se ne inkriminira su opće priznati međunarodni standardi koji su ključ principa pravičnog postupka po članu 6. stav 1. Konvencije. Ova prava su usko povezana sa načelom utemeljenim u članu 6. stav 2, da osoba optužena za zločin jeste nevinna dok se ne dokaže da je kriva po zakonu. Vidjeti, *Saunders protiv Ljedinjenog Krajevstva* (Žalba 19187/91), presuda od 17. decembra 1996. godine (1997. godine); *R. protiv Direktora ureda za teške prevare, ex parte Smith*, 3 WLR 66 (1992. godine).

46. Vijeće je prilikom ocjene dokaza imalo u vidu slijedeće elemente krivičnog djela iz člana 173.KZ BiH koje u relevantnom dijelu glasi:

(1) Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi ili učini koje od ovih djela:

.....

e) prisiljavanje druge osobe upotrebom sile ili prijetnje direktnim napadom na njezin život ili tijelo ili na život ili tijelo njoj bliske osobe, na seksualni odnos ili s njim izjednačenu(silovanje)....,

.....

kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

47. Tumačenjem odredbe člana 173. KZ BiH, evidentno proizilazi da je za postojanje ovog krivičnog djela neophodno da postoje opšti elementi, koji podrazumijevaju da:

- djelo mora biti učinjeno kršenjem odredbi međunarodnog prava, na način da je počinjenje djela usmjereno protiv civilnog stanovništva, dakle osoba koje ne učestvuju u oružanom sukobu ili su položile oružje ili su onesposobljene za borbu, i koje su zaštićene odredbama Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine.
- kršenje navedenih odredbi mora se odvijati u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije
- djelo počinioca mora imati vezu (nexus) sa tim ratom, oružanim sukobom ili okupacijom
- počinilac mora poduzeti radnju izvršenja ovog djela koja se sastoji u činjenju ili naređivanju nekih od radnji alternativno postavljenih u podtačkama ovog člana.

48. Imajući u vidu navedeno, Sud nalazi opravdanim, prije obazlaganja razloga zbog kojih se nije uvjerilo u krivicu optuženog, ukratko elaborirati dokaze na kojima je zasnovao uvjerenje o ispunjenosti opštih elemenata krivičnog djela za koje se teretio optuženi, a koje odbrana tokom postupka u pretežnom dijelu nije osporavala.

(i) Postojanje oružanog sukoba i veza između radnji optuženog i tog sukoba

49. Odbrana tako nije sporila da je u vrijeme obuhvaćeno optužnicom na prostoru BiH trajalo ratnje stanje i u okviru toga oružani sukob između pripadnika V korpusa Armije BiH i pripadnika Narodne odbrane Autonomne pokrajine Zapadna Bosna<sup>8</sup>. U vezi s tim, odbrana je tokom postupka jedino sporila da je u decembru 1993. godine optuženi Dževad Dulić bio pripadnik 510. Bosansko oslobodilačke brigade V korpusa Armije BiH, odnosno da je u tom svojstvu bio prisutan u selu Beganovići u vrijeme počinjenja krivičnog djela za koje se teretio optužnicom.

50. Vijeće primjećuje da u kontekstu postojanja opšteg elementa ovog krivičnog djela nije ni bilo nužno utvrditi kojoj od brigada je pripadao optuženi, jer opšti element predviđa samo da postoji uzajamnost i zavisnost između statusa optuženog i izvršenja djela u odnosu na postojanje ranije obrazloženog oružanog sukoba. U konkretnom slučaju vijeće je ispitivalo „*da li je postojanje oružanog sukoba u znatnoj mjeri utjecalo na sposobnost počinioca da počinji zločin, njegovu odluku da ga počinji, način počinjenja zločina ili cij sa kojim je počinjen.*“<sup>9</sup>.

51. Dakle, za postojanje konkretnog krivičnog djela, bilo je bitno utvrditi da je optuženi, upravo zahvaljujući postojanju oružanog sukoba, bio angažovan u vojnim strukturama Armije BiH, i da je uslijed tako dobijenog statusa, bio u mogućnosti da iskorištavanjem svoje pozicije izvrši krivično djelo za koje se tereti.

52. Vijeće nalazi i da je ovaj opšti element ispunjen u formlanom smislu, jer je optuženi bio dio oružanih struktura koje su poduzele aktivno učešće u oružanom sukobu koji se odvijao na prostoru Krajine. Međutim, za razliku od navoda optužnice, Vijeće se tokom postupka nije uvjerilo da je tokom inkriminisanog perioda optuženi bio pripadnik 510. Bosansko oslobodilačke brigade, niti nalazi dokazanim da je u decembru 1993. godine bio na prostoru Beganovića. Dokazi provedeni tokom postupka nesporno ukazuju da je optuženi u relevantnom periodu bio pripadnik 501. brigade V korpusa Armije BiH, u kojem svojstvu je učestvovao u borbama na sasvim drugom prostoru od onog koji je obuhvaćen predmetnom optužnicom.

## (ii) Civilni status žrtve

---

<sup>8</sup> T-1 – Odluka o proglašenju ratnog stanja, Službeni list R BiH, broj 7 od 20.06.1992. godine.  
T-2 – Proglas Fikreta Abdića stanovništvu zapadne Bosne od 22.09.1993. godine.

<sup>9</sup> *Tužilac protiv Kunarca i drugih*, predmet broj: IT-96-23 & IT-96-23/1-A presuda 12.06.2002. godine, stav 58.

53. Najzad, Vijeće ne nalazi spornim ni posljednji opšti element krivičnog djela, a to je civilni status žrtve, što odbrana nije ni sporila tokom postupka, pa ni ovu okolnost Vijeće neće detaljnije elaborirati.

54. Kako Tužilaštvo nije van svake razumne sumnje dokazalo prisustvo optuženog u Beganovićima u vrijeme počinjenja krivičnog djela i učešće u silovanju svjedokinje „S-1”, to Vijeće nije našlo potrebnim da posebno obrazlaže zaključke o ispunjenosti opštih elemenata krivičnog djela. Iz istih razloga Vijeće nije smatralo potrebnim da se posebno bavi pitanjem materijalnog zakona i njegove primjenljivosti na konkretni slučaj.

55. Dakle, Vijeće će se u daljem dijelu presude bavi detaljnom analizom subjektivnih i objektivnih dokaza koji su ishodili zaključak da optuženi Dževad Dulić nije počinilac pojedinačne inkriminacije silovanja za koju se tereti potvrđenom optužnicom.

(iii) odgovornost optuženog za pojedinačne radnje u osnovi zločina za koje se tereti optužnicom

56. Optuženi se optužnicom tereti za individualnu krivičnu odgovornost po članu 180. stav 1. KZ BiH, koja je jedno od temeljnih načela i međunarodnog krivičnog prava, predviđena posebno za počinjenje najtežih krivičnih djela iz glave XVII KZ BiH.

57. Navedena odredba u relevantnom dijelu glasi: „osoba koja planira, pokrene, naredi, učini ili podstrekava ili pomaže u planiranju, pripremanju ili učinjenju krivičnih djela iz člana 171. (Genocid), 172. (Zločini protiv čovječnosti), 173. (Ratni zločin protiv civilnog stanovništva), 174. (Ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika), 175. (Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika), 177. (Protupravno ubijanje i ranjavanje neprijatelja), 178. (Protupravno oduzimanje stvari od ubijenih i ranjenih na ratištu) i 179. (Povrede zakona ili običaja rata) ovog zakona, individualno je odgovorna za to krivično djelo. Jedna od značajnih odrednica navedene odredbe je to što službeni položaj bilo kojeg optuženog, bilo da se radi o šefu države ili vlade, ili o odgovornoj službenoj osobi vlade, ne oslobađa takvu osobu krivične odgovornosti niti utječe na ublažavanje kazne”

58. Dakle, u konkretnom slučaju, optuženi se tereti da je neposredni izvršilac silovanja svjedokinje „S-1” za koju pojedinačnu inkriminaciju se tereti u osnovi Ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

59. Kako se tokom postupka Vijeće nije van svake sumnje uvjerilo u krivicu optuženog za ovu pojedinačnu inkriminaciju u osnovi ratnog zločina, to će u daljem dijelu presude iznijeti razloge kojima se rukovalo u donošenju oslobađajuće presude.

60. Dakle, Vijeće će ukratko elaborirati provedene materijalne dokaze i iskaze svjedoka optužbe kojima se nije van svake razumne sumnje mogla utvrditi krivica optuženog za silovanje svjedokinje „S-1“, nakon čega će elaborirati i ukratko iznijeti dokaze na kojima je odbrana gradila alibi optuženog, a primarno kroz njegovu formalnu pripadnost potpuno drugoj brigadi V korpusa, koja u inkriminisanom periodu nije bila u blizini sela Beganovići kao mjesta izvršenja krivičnog djela iz optužnice.

## **B. SILOVANJE SVJEDOKINJE „S-1“**

61. U dijelu presude koji slijedi, Vijeće će navesti relevantne dijelove iskaza oštećene svjedokinje „S-1“ koji se odnose na sam čin silovanja koji je doživjela nakon što su u decembru 1993. godine pripadnici 510. brigade V korpusa Armije BiH preuzeli kontrolu nad selom Beganovići, a potom će dati ocjenu kredibiliteta njenog iskaza, koji je posmatran u odnosu na sve izvedene dokaze tokom predmetnog postupka.

### **1. Opšta činjenična utvrđenja koja proizilaze iz iskaza oštećene**

62. Svjedokinja „S-1“ je u svom iskazu na glavnom pretresu jasno opisala da u vrijeme izbijanja sukoba između Armije BiH i vojske Autonomije, sa dvoje djece (11. i 14. godina starosti) odlazi u kuću djevera u selu Beganovići, gdje je boravila oko mjesec dana. Tako se sjeća da su jedan dan vođene borbe i selo je preuzela Armija BiH, tačnije pripadnici V korpusa, pa kako se kuća u kojoj je svjedokinja boravila, nalazila na prvoj liniji borbe, odnosno liniji razgraničenja, vojska je naredila da sa djecom pređe boraviti u kuću Hase Beganovića. Te prilike sa njom je prešla i njena jetrva sa svojom djecom.

63. Svjedokinja je dalje izjavila da su naredna tri dana ostali u toj kući za koje vrijeme su uslovi bili veoma loši, jer nisu imali hrane, struje, ni drugih uslova za normalan život, niti su bilo kada za to vrijeme izlazili iz kuće. Ove navode je potvrdio i Hase Beganović, s tim što je izjavio da je bilo hrane.

64. Oštećena S1 se sjeća da je jedne prilike, u kuću Hase Beganovića došla mještanka sela Beganovići, Ferida Beganović, koja je pozvala svjedokinju i njenu kćerku da pređu u njenu kuću i da tamo prenoće, ali je svjedokinja prvobitno odbila rekavši da ne ide nigdje sa svojom djecom. Svjedokinja u svom iskazu dalje tvrdi da je Ferida insistirala, ponudivši

joj da barem nakratko pređe u njenu kuću, jer peče hljeb, pa bi željela poslati malo i djeci svjedokinje, nakon čega je ona pristala i otišla u kuću Feride Beganović.

65. Po dolasku u kuću, od Feride saznaje da je njen suprug, inače pripadnik V korpusa, u to vrijeme bio na borbenoj liniji, dok su djeca otišla kod njenih roditelja, pa je zbog toga u kući boravila sama. Neko vrijeme su sjedile i pričale, te je prema daljem kazivanju oštećene počeo padati i mrak, a onda je neko zalupao na vrata. Ferida je ustala, otišla otvoriti vrata i zadržala se nekih 20 minuta u razgovoru sa vojnicima, nakon čega se vratila i saopštila svjedokinji „S-1“ da je na vratima bila vojska i da su tražili ceradu da se sakriju od kiše koja je počela padati, ali nedugo potom, ponovo se čulo lupanje na vratima, da bi nakon što je Ferida ista otvorila, tri vojnika ušla u kuću i sjela u dnevni boravak.

66. Za to vrijeme svjedokinja „S-1“ tvrdi da je ostala sjediti u kuhinji, ali je ubrzo potom Ferida pozvala rekavši joj da sjedi sa njima u dnevnom boravku, dok ona bude pravila kafu.

67. Svjedokinja „S-1“ u svom svjedočenju dalje tvrdi da je po ulasku u dnevni boravak gdje su sjedila trojica vojnika zapazila da su svi imali maskirne uniforme i kape, te su bili naoružani puškama. Onda su počeli da razgovaraju sa svjedokinjom, da je pitaju gdje joj se nalazi suprug i da li poznaje izvjesnog Rasima Beganovića, ali kako tvrdi, u to vrijeme ništa nije ukazivalo da će bilo ko od njih prema njoj poduzeti neki čin nasilja.

68. U vrijeme dok svjedokinja „S-1“ razgovara sa vojnicima u dnevnom boravku, sjeća se da je Ferida uglavnom bila u kuhinji. Primijetila je i da je jedan od prisutnih vojnika (za koga tvrdi da je optuženi Dževad Dulić) pio rakiju i došao u vidno alkoholiziranom stanju, jer se osjećao miris rakije. U jednom trenutku je i njoj ponudio čašicu rakije, što je ona odbila, nakon čega joj je taj vojnik rekao „za neću i ne mogu ide metak u čelo“, koju je ona kako tvrdi poslije neprimijetno prosula.

69. Potom je prema vlastitom kazivanju, otišla do kupatila jer je kako tvrdi dobila obilno menstrualno krvarenje, ali se ubrzo vratila i sjela sa vojnicima u dnevni boravak. U to vrijeme je kako tvrdi, imala priliku osmotriti njihova lica onoliko koliko je to dozvoljavao odsjaj svijeće koja je gorila, jer struje nije bilo.

70. Za vrijeme ranije opisanog razgovora sa vojnicima, jedan od njih je za stolom izvadio olovku i komadić papira i nešto napisao i krišom joj ga stavio u ruku, na kojem su pisala imena: Dževad Dulić i Mersud Dulić, ali da u tom trenutku nije smjela gledati šta je napisano na papiriću, već je isti samo savila u čizmu.

71. Nakon toga, ponovo je počelo ispitivanje vezano za kretanje njenog supruga i vojske Autonomije, nakon čega je jedan od vojnika (Dulić) pitao da li joj je poznato da se u blizini nalazi kuća koja je na prvoj liniji borbe, u kojoj boravi žena sa djecom, jer bi on želio otići tamo i evakuisati tu porodicu, tražeći da i ona pođe s njim.

72. Oštećena je na to odgovorila da ona ne smije ići sa njim do tog mjesta na što je on zagalamio na nju rekavši „*Za neću i ne smijem je metak u čelo!*“ nakon čega je repetirao pušku i naredio svjedokinji da ustane i da krene ispred njega.

73. Za to vrijeme, Ferida Beganović se nalazila u kuhinji, koju prema kazivanju svjedokinje nije napustila ni u vrijeme kada je ovaj isti vojnik (Dulić) „izgurao stepenicama“ na gornji sprat kuće, gdje je uveo u jednu prostoriju naredivši joj da se skine. Svjedokinja ga je molila da to ne čini, rekavši da je puno mlađi od nje i da bi joj mogao biti sin, nakon čega je udario u lice i ponovo naredio da se skine, te je bacio na krevet i nad njom izvršio nasilan seksualni odnos.

74. Svjedokinja sam čin opisuje riječima: „*Ja sam njega zamolila, rekla ti meni možeš biti sin, ja sam sva krvava. Da je ništa nisam rekla. Ništa više nisam rekla. Ja sam vidila da ću ja tudi biti silovana, da se to meni pripremilo. Ja sam tu zanimala. Uradio je šta je uradio. U mene je sve uradio, tako krvavu.*“

75. Na upit tužiteljice da detaljno pojasni detalje nasilnog seksualnog čina, svjedokinja je izjavila da je vojnik nad njom ostvario seksualnu penetraciju, nakon čega je napustio sobu, a svjedokinja je malo potom krenula za njim. Međutim, silazivši niz stepenice na samom kraju je osjetila da je neko drži za ruku i vraća nazad u sobu odakle je izašla, ali nije mogla vidjeti o kome se radi, čak ni za vrijeme samog čina silovanja.

76. U tom pravcu je izjavila: „*Ne mogu znati ko je ni šta je, ni riječi jednu nje progovorio, odv'o me je gori. To je bila brzina ne znam ni ja da ti kažem, taj je čo'ek samo da oprostite na mene skočio i siš'o.*“

77. Svjedokinja na upit tužiteljice nije bila u mogućnost identificirati drugog počinioca silovanja, ali je izjavila da je nakon drugog čina silovanja, silazivši niz stepenice, mogla vidjeti da je vojnik, kojeg oslovljava imenom Dževad Dulić, stajao sa Feridom kod kuhinje i nešto su razgovarali.

78. Potom joj se obratio tražeći da se vrati natrag u sobu i traži njegovu kapu, upućujući joj uvrede i psovke, nakon čega je kako tvrdi „zgrabio za vrat“ i odveo ponovo na sprat i silovao, što opisuje riječima:

“Gori kad me je odveo tad je počeo da me mlati tako da više nisam znala đe se nalazim. Iz ...otkop'čo je hlače izvadio svoj polni ogran...hoću da kažem istinu. Stavlj'o mi je u usta, stavlj'o dole, pa opet u usta pa onda kaže sad ću te u ovaj, da oprostite ... Ja sam ga pregrilija preko nogu, ovako stegla koliko god mogu i kažem nemoj sine Bog ti dao. On je samo mene ovako tuk'o, samo me je tuk'o, mlatio me, ispametio me, pa ja bih volila da ne moram ovo danas da pričam.”

79. Nakon toga svjedokinja tvrdi da je optuženi sveo niz stepenice, gdje je ostala sjediti jedno vrijeme, da bi u jednom trenutku kad se okrenula, vidjela da optuženi ponovo razgovara sa Feridom na istom mjestu gdje ga je vidjela i ranije. Ubrzo potom optuženi se obratio svjedokinji, te je repetiravši pušku, istoj naredio da se vrati u kuću Hase Beganovića, zaprijetivši da će je ubiti ako ikome ispriča o onome što se desilo.

80. Ako se ima u vidu navedeno, te činjenica da nema struje i da je vidljivost noću bila veoma ograničena, kao i ako se ima u vidu činjenica da drugog počinioca silovanja svjedokinja gotovo uopšte ne može opisati ili identificirati upravo zbog težine uslova u kojima se odvijaju opisane radnje, te da i trećeg vojnika prisutnog u Feridinoj kući uopšte ne opisuje, niti više spominje, onda je opravdano sumjati i u njenu identifikaciju optuženog Dževada Dulića. Najzad, svjedokinja Ferida Beganović u svom svjedočenju ne potvrđuje navode oštećene u ovom dijelu.

81. Također, Vijeće nalazi simptomatičnim da svjedokinja „S-1“ u toku opisa inkriminiranih događaja, opisuje kretanje optuženog, dok drugog počinioca silovanja uopšte ne spominje osim što je izjavila da je druga osoba izgurala na sprat, te „*On je uradio šta je uradio i otiš'o ja ga više nisam vid'la.*“ Po povratku u kuću Hase Beganovića već je bilo kasno, svjedokinja „S-1“ procjenjuje da je to bilo oko 3,00 sata noću, i da su svi spavali kad je došla, tako da nikome nije pričala o onome što je doživjela.

82. Naredno jutro tvrdi da je bila prisutna sa ostalim civilima u kuhinji kuće Hase Beganovića kada je oko 10,00 ili 11,00 sati u kuću došao njoj nepoznat vojnik, upitavši sve prisutne da li je neka od žena iz kuće prethodnu noć bila maltretirana od strane vojnika, međutim, nije mu htjela odgovoriti. Slijedeći dan, Hase Beganović je saopštio svim civilima koji su boravili u njegovoj kući da se moraju vratiti svojim kućama.

83. Kad se vratila u svoju kući vidjela je da je ista poprilično oštećena uslijed ratnih dejstava, nije bilo hrane, vode i drugih uslova za boravak, ali su joj vojnici koji su bili u blizini jedno vrijeme pomagali u snabdijevanju namirnicama.

84. Svjedokinja je tako opisala da je po povratku u svoju kuću imala priliku razgovarati sa jednim vojnikom koji joj je rekao da zna da je silovana i udarana i pitao je da li želi saznati ko je to učinio, nakon čega je rekao ime Dževad Dulić, dodavši da mu je poznato i to da je Ferida Beganović još prije njenog dolaska „napričala“ nešto tom vojniku, zbog čega je prvobitno i dovedena. Navodno je cilj bio ispitati je na okolnost kretanja jedinica Autonomije, kojima je pripadao i suprug oštećene.

85. Vojnik joj te prilike nije rekao svoje ime, objasnivši to strahom za vlastitu sigurnost, samo je rekao da je ovu informaciju saznao direktno od vojnika koji je silovao.

86. Svjedokinja „S-1“ je u daljem svjedočenju izjavila da je povodom ovog događaja nakon desetak dana imala priliku razgovarati sa pripadnikom vojne policije Mehom Bajrićem, koji je kako se sjeća jedne prilike došao do njene kuće sa drugim vojnikom, predstavio se i rekao da ima zadatak obići sva domaćinstva i prikupiti eventualne podatke o bilo kakvom obliku zlostavljanja civilnog stanovništva nakon ulaska jedinica Armije BiH u selo Beganovići.

87. Svjedokinja pojašnjava da je te prilike priznala da jeste tučena i zlostavljana, ali nije spomenula sam čin silovanja ili imena Dževada i Mersuda Dulića, koja su kako tvrdi bila napisana na ceduljici koju je dobila kritične noći. Navedeno pojašnjava činjenicom da u to vrijeme nije imala puno povjerenje u vojnika koji joj se predstavio kao Meho Bajrić, jer je pripadao istim jedinicama kao i osobe koje su je silovale. Dodaje da u to vrijeme, a ni poslije, nikome nije rekla da je silovana, čak ni suprugu.

88. Vijeće se na osnovu iskaza oštećene, uvjerilo da ista jeste silovana u kući Feride Beganović, u večernjim satima krajem decembra 1993. godine, i to od strane dva pripadnika Armije BiH. Međutim, Vijeće ne nalazi da je Tužilaštvo tokom predmetnog postupka van svake sumnje dokazalo bilo kakvo učešće optuženog u tim događajima.

89. Razloge na kojima zasniva svoje uvjerenje u tom pravcu, Vijeće će iznijeti u dijelu presude koji slijedi, i to prvenstveno kroz nedostatke uočene u iskazu oštećene u pogledu identifikacije optuženog Dževada Dulića, kao počinioca inkriminacije silovanja.

## **2. Sporna identifikacija optuženog od strane oštećene**

90. Vijeće se na temelju iskaza oštećene nije moglo van svake sumnje uvjeriti u učešće optuženog u događaju za koji se tereti potvrđenom optužnicom u ovom predmetu.

91. Naime, iskaz svjedokinje „S-1“ sadrži brojne nedosljednosti i nelogičnosti, te nesaglasnosti sa drugim provedenim dokazima.

92. Pored opisa načina dolaska u kuću Feride Beganović i dolaska vojnika, pripadnika Armije BiH, koji nije sporan, Vijeće nalazi spornim identifikaciju osoba koje su silovale svjedokinju kritične prilike.

93. Tako je ista prilikom opisivanja vojnika kojeg označava imenom Dževad Dulić u jednom momentu svjedočenja rekla da je to vojnik „*što je drugi put bio, što me je vodio u tvoj pomrčini*“ na osnovu čega Vijeće zaključuje da svjedokinja opisuje drugi čin silovanja, ali potom na upit *branite,jice „Mislite što vas je prvi put odveo?“* svjedokinja odgovara „*jeste, to je bio vojnik što je mene prvi put odveo.*“. Vijeće nalazi nezanamarnim ove devijacije i nesaglasnosti u pogledu identifikacije vojnika koji su kritične prilike silovali svjedokinju, naročito u pogledu njene tvrdnje da je jedan od njih upravo optuženi Dževad Dulić.

94. Druga nelogičnost u kazivanju svjedokinje se ogleda u činjenici da je optuženi navodno u povratku u prostoriju u vrijeme dok je udarao svjedokinju i seksualno je napastvovao tvrdio da je „autonomaš“ ispitujući je za položaje „Šarganove vojske“ koja je prema njenom kazivanju zapravo bila vojska V korpusa Armije BiH, te je rekao da će je „*voditi među četnike da je siluju!*“. Potom je izmučenu vratio niz stepenice u prizemlje kuće gdje je i dalje bila Ferida i pred njom je rekao „*Majku ti j... vidiš ovu ženu! Ova žena je za Fikretovu vojsku, a ti si ostala da nju izdaš.*“

95. Vijeće nalazi krajnje nelogičnim da bi vojnik koji je pripadnik V korpusa u vrijeme trajanja oružanih sukoba sa pripadnicima vojske Autonomije ispitivao oštećenu o položajima jedinica V korpusa kojima i sam pripada, te da bi isti u povratku pohvalno govorio o Feridi kao osobi koja je „na strani Fikretove vojske“ jer su upravo sa tim jedinicama pripadnici V korpusa bili u sukobu. Sve navedeno, zajedno sa ostalim nesaglasnostima u iskazu svjedokinje jasno dovodi u sumnju mišljenje Vijeća o konzistentnosti, objektivnosti i vjerodostojnosti njenog svjedočenja u iznošenju pojedinih detalja kritičnog događaja.

96. Iskaz svjedokinje je nepotkrijepljen drugim provedenim dokazima, među kojima je i iskaz njene kćerke (svjedokinja S2) zaštićene svjedokinje. Tako je svjedokinja u direktnom ispitivanju kategorički izjavila da nikome nije pričala za silovanje, pa čak ni suprugu, dok njena kćerka tvrdi da je prisustvovala jednom od razgovora roditelja u kojem je upravo silovanje majke bilo tema zbog koje su se raspravljali i čula je kad je majka ispričala ocu da je naknadno u njihovu kuću dolazio vojnik koji je na papiriću napisao ime osobe za koju tvrdi da je silovala.

97. Navedena okolnost koju u svom iskazu navodi svjedokinja „S-2“ je upravo suprotna kazivanju oštećene, koja je u direktnom ispitivanju izjavila da je papirić sa imenima Dževada i Mersada Dulića dobila još prije samog čina silovanja, za vrijeme boravka u kući Feride Beganović.

98. Dakle, svjedokinja „S-1“ je u direktnom ispitivanju tvrdila da je prije čina silovanja jedan od vojnika za stolom napisao i dao ceduljicu na kojoj je pisalo ime Dževada i Mersuda Dulića, te je tako zaključila da je prvi vojnik koji je silovao Dževad Dulić, što je povezala i sa drugim navedenim saznanjima. Pojašnjava da je ceduljicu pogledala tek kasnije po izlasku iz kuće, što znači da u vrijeme boravka u kući Feride Beganović nije znala da je navodno ime osobe koja je silovala Dževad Dulić.

99. Svjedokinja „S-1“ je izjavila i da joj je identitet osobe koja je silovala naknadno potvrdio jedan vojnik, koji je par dana po događaju dolazio do njene kuće i rekao da se „među vojskom priča“ da je Dževad Dulić silovao kritične prilike. Na upit člana sudećeg vijeća da li može identificirati osobu koja joj je dala navedenu informaciju odgovorila je da joj vojnik nije želio reći svoje ime, samo joj je rekao da je iz Krivaje i da je prije sukoba držao trgovine na Raštelima. Prema njenom kazivanju, vojnik je te prilike rekao da joj ne može reći svoje ime, jer ima članove porodice u Zagrebu, pa je osjećao strah od eventulane osvete ili revolta vojnika, ukoliko bi se saznalo da joj je prenio navedenu informaciju.

100. Vijeće na ovakvim posrednim i neprovjerenim informacijama ne može sa sigurnošću da se uvjeri da je upravo optuženi Dževad Dulić osoba koja je silovala oštećenu kritične prilike, pri čemu je nezanimljivo da ovaj vojnik nije identifikovan tokom suđenja, pa isti nije ni mogao biti pozvan i saslušan kao svjedok na navedene okolnosti u svrhu kredibiliteta iskaza svjedokinje „S-1“ u ovom dijelu. Također, Vijeće nalazi neobičnim da svjedokinja, iako joj je to bio jedan od najtežih događaja u životu, nije sačuvala

ceduljicu koju je dobila kritične noći, obzirom da i na sadržaju iste zasniva uvjerenje o identitetu počinioca inkriminacije silovanja.

101. Sporno pitanje identifikacije optuženog, kao počinioca predmetnih inkriminacija, ogleda se upravo u različitom iskazivanju oštećene u pogledu trenutka i načina u kojem saznaje za identitet osobe koja je silovala kritične prilike.

102. Pri tom, Vijeće je naročito cijenilo činjenicu da ista u vrijeme boravka u kući Feride Beganović nije znala njegov identitet.

103. Druga okolnost koja je kod Vijeća stvorila sumnju u smislu utvrđivanja stvarnog načina saznanja identiteta počinioca djela, uvelo je svjedočenje Mehmeda Bajrića, tadašnjeg pripadnika V korpusa koji je u svojstvu vojnoj policajca imao priliku razgovarati sa civilnim stanovništvom sela Beganovići, među kojima i sa svjedokinjom „S-1“.

104. Oštećena svjedokinja „S-1“ u svom iskazu potvrđuje da je razgovarala sa Mehmedom Bajrićem, kojem je tom prilikom rekla da je pretučena, ali ne i silovana, te dodaje da te prilike Bajriću nije rekla ime osobe za koju sumnja da je počinilac, jer je kako sama tvrdi osjećala strah za svoju sigurnost. Oštećena je u svom svjedočenju pojasnila da u to vrijeme nije u potpunosti vjerovala svjedoku Bajriću jer je pripadao istim vojnim formacijama kao i optuženi.

105. Svjedok Mehmed Bajrić potvrđuje da mu je te prilike oštećena rekla da je maltretirana, ali ne i da je silovana. Međutim, on je u svom svjedočenju, za razliku od svjedokinja „S-1“ i „S-2“ naveo neke okolnosti koje one nisu navele, a to su da je je tom prilikom bila prisutna mlađa kćerka oštećene, koju je upoznao taj dan i s kojom je bio neko vrijeme u vezi.

106. Oštećena je u tom pravcu krajnje neodređeno izjavila da njene kćerke jesu povremeno dolazile u Beganoviće, ali u dva ili tri navrata prije inkriminisanog događaja, te ne spori da iste jesu poznavale Mehmeda Bajrića s tim da njihov odnos ne bi okarakterisala kao intiman.

107. Još jedna nesaglasnost u svjedočenjima oštećene i Mehmeda Bajrića ogleda se u opisivanju okolnosti pod kojima su se upoznali.

108. Tako oštećena tvrdi da je Mehmed Bajrić bio vojni policajac V korpusa do njene kuće došao u pratnji još jednog vojnika, i tom prilikom joj je rekao da mu je poznato da je

neka žena maltretirana i pretučena od strane pripadnika Armije BiH, nakon čega mu je i sama rekla da je doživjela izvjesne neugodnosti od nekih vojnika, ali tom prilikom nije željela da ih identificira. Nasuprot tome, svjedok Mehmed Bajrić u svom iskazu sa glavnog pretresa navodi da je do kuće oštećene došao jer su pripadnici vojne policije V korpusa vršili pretres kuća koje su pripadale porodicama vojnika Autonomaške vojske, u cilju oduzimanja materijalno tehničkih sredstava. Ovaj svjedok je tako pojasnio da je došao do kuće svjedokinje „S-1“ i koja je nakon izvršenog pretresa ispričala da je bila maltretirana od strane pripadnika Armije BiH.

109. Vijeće pomenute nesaglasnosti u svjedočenju oštećene, njene kćerke i svjedoka Bajrića je posmatralo i u svijetlu svih drugih nesaglasnosti iskaza svjedokinje „S-1“ sa iskazima ostalih svjedoka optužbe.

110. Dodatnu sumnju u ispravnu identifikaciju optuženog od strane oštećene uveo je i dio njenog svjedočenja u kojem opisuje još jednu situaciju u kojoj je imala priliku sresti vojnika za kojeg tvrdi da je silovao kritične prilike.

111. Prema vlastitoj tvrdnji, ponovni susret sa optuženim desio se jedno predvečerje, kada je sa djecom krenula do kuće Fatime Mahmutović, kod koje je namjeravala prenoćiti, jer se kako sama tvrdi nije osjećala sigurno u porodičnoj kući.

112. Oštećena je izjavila da su nju i djecu te prilike zaustavila dva vojnika i tada je među njima prepoznala osobu za koju vjeruje da je silovala kritične prilike. Dalje opisuje da su ti vojnici krenuli sa njima i došli do kuće Fatime Mahmutović, gdje su ušli i kratko sjedili sa njima, za koje vrijeme su Fatimi postavljali pitanja na što im je ona odgovorila da ih se ne plaši i da nema ništa da krije, obzirom da su joj suprug i sinovi u Sloveniji i nisu učestvovali u borbama.

113. U tom trenutku je vojnik, u čijem liku je oštećena prepoznala osobu koja je silovala rekao Fatimi „*Gospođo bcjiš se bcjiš, ova je puška zakon, ja kad kažem izadi van, izadi van!*“ Potom, oštećena opisuje odlazak vojnika riječima: „*Sad ne znam tačno, u rjega šta li je, zazvonilo je nešto, oni su se javili nekome, da li je nešto to bilo, otišli su.*“

114. Oštećena se u svjedočenju nije mogla odrediti da li je te prilike motorolu vidjela kod optuženog ili drugog vojnika, što je u kontekstu utvrđivanja statusa optuženog bila jedna od relevantnih okolnosti, obzirom da je prema iskazima svjedoka samo komandni kadar dužio motorolu, te da i sama svjedokinja „S-1“ prilikom opisivanja fizičkog izgleda optuženog tvrdi „*on je bio kao neki desetar, vcjnik, nešto je kao bio glavni.*“

115. Vijeće također primjećuje da je jedna od odrednica koju svjedokinja „S-1“ koristi za identifikaciju počinioca, njegov „komandni status“ koji je vojnik manifestirao i kroz svoje ponašanje. U tom pravcu je pojasnila da je naknadno saznala i da je pripadao jedinici „Noćne ptice“ kao komandni kadar, što u svom iskazu nije potvrdio niti jedan svjedok optužbe, kao ni svjedoci odbrane, saslušani na okolnost statusa optuženog Dževada Dulića u okviru brigada V korpusa.

116. Nasuprot tome, dokazi provedeni tokom ovog postupka, nesumnjivo ukazuju da optuženi Dževad Dulić u decembru 1993. godine nije potpadao pod komandni kadar bilo koje brigade V korpusa Armije BiH, odnosno prema provedenim dokazima, Dževad Dulić u komandni kadar brigade ulazi tek sredinom 1994. godine, pa se stiče dojam da oštećena svoja saznanja o optuženom koncipira ne na osnovu saznanja koje je imala u vrijeme izvršenja djela, već na osnovu saznanja do kojih je došla naknadno, zbog čega isti i ne odgovaraju stvarnom stanju.

117. Prema navodima oštećene, Fatima Mahmutović je kasnije preminula, pa ista nije ni mogla biti saslušana na ove okolnosti.

118. Po pitanju prepoznavanja optuženog Dževada Dulića na fotodokumentaciji prezentiranoj u istrazi<sup>10</sup>, svjedokinja „S-1“ je na glavnom pretresu, pokazujući u pravcu optuženog u sudnici izjavila: *„Je li je to taj čovjek...tad je bio čovjek mlad, ja sad...šta da znam...da kažem ja vama sad. Da li bi on mene prepozn'o, garant ne bi. Malo mi ko liči na njega, na tog čovjeka me on podsjeća, sad da li postoji neko drugi da je on...ne vjerujem, ne znam. Ja samo znam da je mene silovao Dževad Dulić. Znam da je bio momak mlad, bio visok, im'o lice dugu,jasto bio je komandir neke jedinice u V korpusu, tu kad je bio na tim linjama.“*

119. Vijeće primjećuje da fotodokumentacija koja je prezentirana oštećenoj u istrazi, ne sadrži fotografiju drugog Dževada Dulića, koji je prema provedenim dokazima bio pripadnik 510. brigade i u tom svojstvu bio prisutan na prostoru Beganovića u inkriminisano vrijeme. Naime, Vijeće se na osnovu fotografija koje potiču iz ratnog

---

<sup>10</sup> T-8 – Fotoalbum Tužilaštva broj T20 0 KTRZ 0009506 14 od 15.10.2014. godine.

T-9 – Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTRZ 0009506 14 od 16.10.2014. godine.

T-3 – Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTRZ 0009506 14 od 16.10.2014. godine.

T-4 – Izvod iz registra ličnih karata na ime Dulić Dževad uz fotografiju od 17.07.2003.godine. Radi se o fotografiji koja je korištena za izradu fotoalbuma na kojem je svjedokinja „S-1“ vršila prepoznavanje.

perioda<sup>11</sup>, a na kojima se nalaze optuženi i svjedok replike Dževad Dulić (sin Refika) uvjerilo da su optuženi i ovaj svjedok replike, približno istog godišta, gotovo iste visine i veoma slične konstitucije, te obojica imaju plave oči, s tim da su upravo oči znatno izraženije kod svjedoka replike Dževada Dulića, u što se vijeće uvjerilo neposredno i na glavnom pretresu.

120. Imajući u vidu da oštećena u svom iskazu naglašava da je osoba koja je silovala imala izražene oči, što opisuje riječima: „*Im'o je oči ono otvorene, sjajne, krvave su mu bile oči dosta.*” te imajući u vidu i druge podudarnosti u fizičkom izgledu, Vijeće nalazi da bi bilo veoma korisno i logično da je u fotoalbumu koji je svjedokinji dat radi prepoznavanja počinioca krivičnog djela bila i fotografija druge osobe svjedoka replike, Dževada Dulića, sin Refika, tim prije što je utvrđeno da se on nalazio u selu Beganovići u inkriminisano vrijeme, a naročito ukoliko se ima u vidu obaveza tužioca i drugih organa koji učestvuju u postupku, da s jednakom pažnjom ispituju i utvrđuju kako činjenice koje terete optuženog, tako i one koje mu potencijalno idu u korist.

121. Nesaglasnost njenog iskaza sa drugim provedenim dokazima vidljiva je i kroz njenu tvrdnju da je po povratku u kuću Hase Beganovića imala vidne ozljede od udaraca koje je on morao primijetiti. Na upit šta joj se desilo, svjedokinja mu je prema vlastitoj izjavi odgovorila „*Hase doći će vrijeme, ako ima Boga doći će i pravde.*“, što svjedok Hase Beganović nije potvrdio u svom iskazu. Šta više, svjedok Beganović se uopšte ne sjeća da je tu noć razgovarao ili uopšte vidio svjedokinju „S-1“. Stoga, ne stoje navodi Tužilaštva izneseni u završnom izlaganju da svjedok Hase Beganović potkrepljuje iskaz oštećene u relevantnom dijelu

122. Svjedokinja „S-1“ je u iskazu tvrdila i da je naredno jutro, u kući Hase Beganovića imala priliku razgovarati sa M.B., mladićem koji je tada imao oko 13 godina, koji joj je, kako sama tvrdi, pričao o maltretiranju njegove majke od strane vojnika za kojeg su mu također rekli da se zove Dževad Dulić.

123. U svom iskazu na glavnom pretresu, M.B. je potvrdio da je u to vrijeme imao 14 godina i da je sa porodicom bio smješten u kući Hase Beganovića, međutim, saslušan u svojstvu svjedoka odbrane negira navedenu tvrdnju svjedokinje „S-1“ koje se čak i ne sjeća iz perioda o kojem svjedoči, a naročito se ne sjeća situacije koju ona opisuje u svom

---

<sup>11</sup> O-5- Fotografije iz ratnog perioda na kojima se nalazi optuženi i svjedok replike Dževad Dulić.

iskazu. Kćerka svjedokinje koja je ujutru vidjela povrede na majci, također ne pominje u svom iskazu bilo kakav razgovor između majke i svjedoka M.B.

124. Pored navedenih nesaglasnosti u iskazima ovih svjedoka, Vijeće je s naročitom pažnjom cijenilo i iskaz Feride Beganović, u čijoj kući se i desio inkriminirani događaj.

125. Ova svjedokinja optužbe ne spori da je kritične prilike pozvala svjedokinju „S-1“ u svoju kuću i da su tamo boravile u vrijeme dolaska grupe vojnika, pripadnika Armije BiH. Međutim, svjedokinja Ferida Beganović tvrdi da je vojska inače boravila u njenoj kući na spratu, što su potvrdili i neki od tadašnjih pripadnika 510. brigade saslušani u svojstvu svjedoka, među kojima je i tadašnji komandir ove brigade, svjedok Esad Abdihodžić, koji je u svom svjedočenju pojasnio da je vojska boravila u kućama koje su zvali „Mjesec i zvijezda“, „kuća pod pločom“ i „Feridina kuća“.

126. Dakle, svjedokinja Ferida Beganović ne spori da je kritične prilike pozvala svjedokinju „S-1“ da dođe u njenu kuću kako bi joj dala hranu za djecu, međutim, nedugo po dolasku oštećene, na vrata kuće su došla 3-4 naoružana vojnika i rekli da ih neko treba odvesti do kuće koja se nalazila na samoj borbenoj liniji, odakle su morali evakuisati neku ženu sa djecom, jer je ostala u kući i nakon što su pripadnici Armije BiH ušli u selo Beganovići.

127. U tom trenutku, prema kazivanju svjedokinje Beganović, svjedokinja „S-1“ je ponudila vojnicima da krene sa njima i da im pokaže tu kuću, nakon čega je više nije viđala ostatak noći. Dakle, svjedokinja Ferida Beganović ne potkrepljuje navode oštećene u dijelu koji je prethodio samom činu silovanja, odnosno ne potvrđuje da je oštećena jedno vrijeme sjedila sa vojnicima u dnevnoj sobi, odakle je odvedena na sprat.

128. Vijeće je tokom svjedočenja ove svjedokinje steklo dojam da ista nije kritične prilike pozvala svjedokinju „S-1“ iz dobre namjere, odnosno iz razloga koje navodi u svom svjedočenju (kako bi joj dala hranu za djecu), te zaključuje da motivi pozivanja oštećene nisu bili oni koje navodi, niti je oštećena te prilike od nje dobila hranu zbog koje je došla.

129. Vijeće je također imalo u vidu da je prema iskazima saslušanih svjedoka odbrane, kuća svjedokinje Feride Beganović inače korištena za boravak vojske V korpusa, pa Vijeće nalazi neuvjerljivim da Ferida nije znala ni ko boravi, ni koliko vojnika boravi u njenoj kući. Pored toga, Vijeće primjećuje da je vojska Armije BiH u to vrijeme bila u sukobu sa vojskom Autonomije, kojoj je pripadao suprug oštećene, pa je zasigurno postojala

otvorena netrpeljivost između onih koji su podržavali Armiju BiH i porodica vojnika Autonomije, koji su pobjegli nakon zauzimanja sela Beganovići.

130. Međutim, Vijeće se nije detaljnije upuštalo u ispitivanje motiva svjedokinje Feride Beganović da eventualno prešuti neke detalje i ono što je preživjela svjedokinja „S-1“ za vrijeme boravka u njenoj kući, obzirom da ni sama nije mogla uvjerljivo pojasniti pod kojim okolnostima saznaje za ime Dževad Dulić, govoreći u tom pravcu krajnje neodređeno.

131. Tako svjedokinja Ferida Beganović na pitanje branioca poznaje li optuženog Dževada Dulića koji je prisutan u sudnici odgovara odrično, te dodaje *„Kažu da je bio gore na linji...ja ga ne poznajem. Ja sam vicjela na pozivu za svjedočer,je ime, ja ga ne poznajem, samo sam čula tih dana kod nas tamo da su zvali to ime da je neko s tim imenom bio na linji.“* Na upit člana vijeća da pojasni kad je prvi put čula pominjanje ovog imena, u odnosu na dolazak vojske u njenu kuću, svjedokinja odgovara da se to pričalo nekoliko dana po osvajanju sela, što pojašnjava riječima *„Vcjska je bila u mcjcj kući, nisam ja tada čula njegovu ime, već u pozivnici kad sam vicjela ime Dževad Dulić podsjetilo me da sam to ime čula, u to vrijeme bilo je puno tih imena.“*

132. Iako je kredibilitet svjedokinje Feride Beganović u velikoj mjeri narušen, Vijeće primjećuje da ista u svom iskazu niti u jednom trenutku ne dovodi u vezu ime Dževad Dulić sa silovanjem svjedokinje „S-1“, negirajući zapravo da se sam čin silovanja uopšte desio u njenoj kući. Stoga, Vijeće nalazi da ni svjedokinja Ferida Beganović ne potkrepljuje iskaz oštećene u relevantnom dijelu, kako to Tužilaštvo pogrešno ističe u svom završnom izlaganju.

133. Vijeće ne nalazi opravdanim prigovor braniteljice dat u završnom izlaganju u kojem se kredibilitet oštećene osporava po osnovu činjenice da o činu silovanja govori otvoreno tek po proteku 20 godina od inkriminisanog događaja, obzirom da motivi za takvo postupanje mogu biti različiti i veoma često su logični i opravdani životnim okolnostima, te socijalnim, ličnim, porodičnim i društvenim statusom oštećene osobe.

134. Dakle, Vijeće ne nalazi da navedena okolnost ima značaj na način kako to odbrana ističe, ali istovremeno sve druge činjenice i okolnosti koje je Vijeće detaljno elaboriralo opravdano dovode u sumnju kredibilitet i autentičnost svjedočenja oštećene „S-1“, pa Vijeće iz razloga koje je već navelo, kao i onih koji slijede, ne poklanja u cjelosti vjeru iskazu oštećene, odnosno na njenom iskazu koji sadrži brojne naprijed opisane nesaglasnosti, protivriječnosti i nedostatke, nije moglo van svake sumnje zasnovati

nesporan zaključak o učešću optuženog u događaju za koji se tereti potvrđenom optužnicom.

135. Kako je odbrana izvela veći broj dokaza na okolnost statusa i pozicije optuženog u okviru vojnih struktura V Korpusa, Vijeće će u daljem dijelu presude dati detaljnu analizu zaključaka do kojih je došlo temeljnom ocjenom svih provedenih dokaza.

**(a) Status optuženog Dževada Dulića u okviru brigada V korpusa**

136. Pitanje statusa optuženog u okviru brigada V korpusa je bilo predmetom detaljne analize od strane Vijeća, obzirom da optužnica istog tereti da je krivično djelo počinio u svojstvu pripadnika 510. Bosansko oslobodilačke brigade V Korpusa.

137. Pitanje pripadnosti optuženog ovoj brigadi je bilo veoma značajno i sa aspekta vremena i mjesta izvršenja djela, obzirom da je u konkretnom slučaju radnja izvršenja, tj. samog čina silovanja bila poduzeta prema civilu zaseoka Beganovići, koje se prema iskazu svih saslušanih svjedoka krajem decembra 1993. godine nalazilo u zoni odgovornosti 510. brigade V korpusa Armije BiH.

138. Prema iskazu svjedoka optužbe Mehmeda Bajrića, ova brigada je prvobitno oformljena pod nazivom Prva oslobodilačka brigada, a potom je preimenovana u 510. brigadu V korpusa i ista je obuhvatala zonu odgovornosti od Skokova do Lisovca (opština Cazin).

139. U zoni odgovornosti ove brigade se nalazi zaselak Beganovići. Navedeno je potvrdio i tadašnji komandant 510. brigade, svjedok odbrane Amir Avdić, te svjedok Esad Abdihodžić, koji je pojasnio da se u zoni odgovornosti ove brigade nalazilo selo Čajići, pa samim tim i zaselak Beganovići, kao njegova podružnica.

140. Svjedok optužbe, Mehmed Bajrić nije bio pripadnik ove brigade tokom decembra 1993. godine, pa se u tom pravcu nije mogao izjasniti da li je u inkriminisanom periodu optuženi bio njen pripadnik.

141. Odbrana je tokom postupka, naročito osporavala tvrdnje optužnice da je optuženi u inkriminisanom periodu (kraj decembra 1993. godine) bio pripadnik 510. brigade, tvrdeći da on u sastav ove brigade dolazi tek krajem februara 1994. godine. Na ovu okolnost su saslušani svjedoci odbrane Z.M.1, Amir Avdić, Z.M.2, Esad Abdihodžić, te sam optuženi u svojstvu svjedoka.

142. Svjedoci odbrane su pojasnili da je 510. brigada formirana 25.10.1993. godine i da su u njen sastav ušle dvije čete (1) Srbijansko-grmuška četa i (2) Kličko-sanska četa, koje su do tada bile u sastavu 503. brigade.

143. Prema iskazima svjedoka odbrane Z.M.1 i Z.M.2, optuženi Dževad Dulić je kao i oni, prije osnivanja 510. brigade, bio pripadnik 503. brigade, konkretno Srbijansko-grmuške čete. Međutim, ovi svjedoci ne mogu potvrditi da je u decembru 1993. godine u sastav 510. brigade sa njima prešao i optuženi Dževad Dulić, tačnije, svjedok Z.M.2 kategorički tvrdi da optuženi Dževad Dulić nije bio pripadnik 510. brigade u decembru 1993. godine, kada se prema navodima optužnice desio inkriminirani događaj. Svjedok Z.M.1 također se sjeća da optuženi u sastav 510. brigade dolazi tek 1994. godine i to u sastav Izviđačko diverzantske jedinice (IDČ) kojom je komandovao Esad Abdihodžić, također saslušan u svojstvu svjedoka odbrane.

144. Komandant 510. brigade u to vrijeme, svjedok Amir Avdić, je izjavio da je u decembru 1993. godine ova brigada bila tek u formiranju i sjeća se da je optuženi Dževad Dulić u njen sastav došao tek početkom 1994. godine. Ovaj svjedok se sjeća i da je optuženi kasnije bio postavljen za komandira II čete 510. brigade, ali smatra da se to desilo tek u junu 1994. godine. Načelno, dolazak optuženog u sastav ove brigade svjedok veže za okončanje februarske ofanzive 1994. godine, a koliko je njemu poznato, optuženi je prije prelaska (dakle tokom inkriminiranog perioda), bio u sastavu 501. brigade čije sjedište je bilo u Bihaću.

145. Na isti način kao i prethodni svjedoci, Esad Abdihodžić, tadašnji komandir IDČ-a u 510. brigadi tvrdi da optuženi u sastav 510. brigade dolazi tek krajem januara 1994. godine, dakle nakon formiranja IDČ-a, dok je prije toga bio u sastavu 501. brigade iz Bihaća.

146. Ovaj svjedok je na glavnom pretresu u dokaze predao Dnevnik<sup>12</sup> koji je vodio tokom perioda relevantnog za optužnicu. Svjedok je na glavnom pretresu pojasnio da je Dnevnik svojeručno vodio i da je u njemu evidentirao formacijske promjene, pa je tako pojasnio da je kao komandant čete u 510. brigadi imao evidenciju svih pripadnika, te njihov borbeni raspored od sredine 1993. godine do 11.04.1994. godine. Uvidom u dostavljeni dnevnik jasno proizilazi da ime optuženog Dževada Dulića uopšte nije

---

<sup>12</sup> O-4 – Izjava svjedoka Abdihodžić Esada sa sveskom.

evidentirano, dok se pod rednim brojem 80. nalazi ime Dževada Dulića sina Refika, saslušanog u svojstvu svjedoka replike.

147. Vijeće je imalo u vidu prigovore Tužilaštva, da se radi o dokumentu koji je sačinjen grafitnom olovkom i na kojem se moglo jednostavnim brisanjem i upisivanjem promijeniti činjenično stanje. Pored činjenice da uvidom u dokument nije ustanovljeno da su naknadno vršene bilo kakve korekcije ili ispravke postojećeg, relevantnog teksta, Vijeće je imalo u vidu da navodi iz dnevnika svjedoka Abdihodžića odgovaraju činjenicama koje su utvrđene drugim provedenim dokazima, pa je Vijeće ovaj dokument cijenilo kao potkrepljujući dokaz. Pored toga Vijeće primjećuje da Tužilaštvo samo načelno osporava autentičnost navedenog dokumenta, jer tokom postupka nije predložilo vještačenje rukopisa i eventualnih promjena na istom, pa u tom pravcu Vijeće nalazi da vjerodostojnost ovog dokumenta objektivno nije bila dovedena u pitanje.

148. Optuženi Dževad Dulić je u okviru svog svjedočenja opisao svoj vojni put na način da je početkom sukoba sa Autonomnom krajinom Zapadna Bosna bio mobilisan u sastav Srbljansko-grmuške čete 503. brigade, tj. njene jedne čete, koja je formiranjem 510. brigade 25.10.1993. godine prešla u njen sastav. Dakle, optuženi ne spori da u oktobru 1993. godine, prelazi u sastav novoformirane 510. brigade, ali u daljem kazivanju pojašnjava da se u to vrijeme njegov brat nalazio na liječenju u bolnici u Bihaću (uslijed posljedica ranjavanja), zbog čega on napušta brigadu i odlazi u Bihać, gdje se priključio 501. Bihaćkoj brigadi, u kojoj ostaje tokom novembra i decembra 1993. godine.

149. Prema iskazima svjedoka odbrane, 501. brigada je u zoni odgovornosti obuhvatala sasvim druge borbene položaje, znatno udaljene od rejona Beganovića gdje je počinjeno predmetno krivično djelo. Tako je optuženi, prema vlastitim tvrdnjama, sve vrijeme boravka u 501. brigadi bio raspoređen u rejonu Grabeža, na vojnim položajima prema Vojsci republike Srpske. Kao i svjedoci odbrane, on izjavljuje da u sastav 510. brigade dolazi tek po okončanju februarske ofanzive, dakle krajem februara 1994. godine.

150. Optuženi je u svom svjedočenju bio kategoričan da kao pripadnik 501. (Bihaćke) brigade nije na bilo koji način bio prisutan u blizini zaseoka Beganovići krajem decembra 1993.godine, kada je počinjeno krivično djelo za koje se tereti potvrđenom optužnicom.

151. Pripadnost optuženog u redovima 501. brigade iz Bihaća potvrdili su svjedoci duplike Sabid Mujagić i Safet Sajkan, koji potvrđuju dolazak optuženog tokom novembra 1993. godine. Oni su u svom svjedočenju potvrdili i tvrdnje optuženog da su pripadnici ove brigade uglavnom držali vojne položaje prema Vojsci Republike Srpske na Grabežu. Svjedok Sabid Mujagić je pojasnio da ova brigada primarno i nije bila formirana za učestvovanje u sukobu sa pripadnicima Autonomije, pa su na te položaje išli samo jednom tokom januara 1994. godine. Ovaj svjedok je također pojasnio da je za rejon Skokova i Beganovića, te držanje vojnih položaja prema vojsci Autonomije bila nadležna 510. brigada, što tvrde i svjedoci optužbe u svojim iskazima.

152. Svjedok duplike Safet Sajkan, koji je bio komandant 3. bataljona 3. čete 501. brigade, potvrdio je u svom iskazu da je optuženi u sastav njihove brigade došao u novembru 1993. godine, a navedene okolnosti se dobro sjeća jer je optuženi bio pripadnik njegove čete, odnosno bio mu je neposredno nadređeni.

153. Vijeće je osim iskaza svjedoka koji potvrđuju da je optuženi tokom inkriminisanog perioda bio pripadnik 501., a ne 510. brigade, kako mu se to stavlja na teret optužnicom, svoje uvjerenje u tom pravcu zasnovalo i na materijalnom dokazu<sup>13</sup> odbrane iz kojeg je jasno vidljivo da je pripadnost optuženog 503. brigadi upisana do 02.11.1993. godine, kada prelazi u sastav 501. Bihaćke, a ne 510. brigade. iz navedenih materijalnih dokaza proizilazi i da optuženi u sastavu ove brigade ostaje do 27.04.1994.godine.

154. Dakle, iz provedenih dokaza jasno proizilazi da je u redove 510. Bosansko oslobodilačke brigade optuženi prekomandovan tek 1994. godine, dakle nakon inkriminisanog događaja, pa ne stoje navodi Tužilaštva da je isti u decembru 1993. godine bio pripadnikom 510. brigade koja je učestvovala u oružanom sukobu sa pripadnicima Autonomije, niti da je u tom svojstvu učestvovao u napadu na zaselak Beganovići.

155. Tužilaštvo je tokom izvođenja dokaza replike nastojalo pobiti navode odbrane, saslušanjem svjedoka Jasmina Alibabića, Omera Brkića i Dževada Dulića (sina Refika).

---

<sup>13</sup> O-13 – Ovjerena kopija obrasca Vob-8.

156. Navedeni svjedoci su svjedočili na okolnost prisustva optuženog u selu Beganovići tokom inkriminisanog perioda, tvrdeći da je isti u to vrijeme pripadao jedinicama 510. brigade.

**(b) Prisustvo u Beganovićima u decembru 1993. godine u kontekstu alibija optuženog**

157. Vijeće će u kontekstu prisustva optuženog u zaseoku Beganovići u vrijeme izvršenja krivičnog djela ukratko rezimirati tvrdnje svjedoka replike u tom pravcu, te iznijeti razloge zbog kojih istima ne poklanja vjeru, odnosno iznijeti razloge zbog kojih nalazi potvrđenim alibi optuženog za radnje koje mu se stavljaju na teret potvrđenom optužnicom.

158. Naime, svjedok replike Omer Brkić, potvrdio je da su odmah po formiranju 510. brigade (25.10.1993.g.) obje čete 503. brigade prešle u njen sastav. Međutim, ovaj svjedok se nije mogao decidno izjasniti u pogledu daljeg kretanja optuženog. Tako je ovaj svjedok izjavio da optuženi po formiranju brigade jeste sa ostalima prešao u sastav 510. brigade, što optuženi i ne spori u svom iskazu, ali svjedoku Brkiću nije poznato da li je optuženi nakon dan ili dva otišao negdje dalje.

159. Svjedok replike Dževad (Refika) Dulić, tvrdi da je optuženi sve vrijeme pripadnik srbijansko-grmuške čete u sastavu 510. brigade i da istu nikada nije napuštao, te je zajedno sa njim bio prisutan u selu Beganovići, nakon što je isto zauzeto od strane pripadnika ove brigade, krajem decembra 1993. godine.

160. Vijeće navedenog svjedoka ne nalazi kredibilnim iz više razloga. Naime, radi se o svjedoku koji ima isto ime i prezime kao optuženi i koji za sebe tvrdi da je u inkriminisanom periodu bio na prostoru Beganovića, pa samim tim ima neposredni interes da ne bude jedina osoba po imenu Dževad Dulić koja je kao pripadnik 510. brigade bila prisutna na prostoru na kojem je krivično djelo i počinjeno.

161. Nadalje, iz svjedočenja optuženog proizilazi da su odnosi ova dva Dževada Dulića naročito narušeni nakon pokretanja predmetnog krivičnog postupka, te su među istima razmijenjene i određene međusobne prijetnje, pa Vijeće ne može uzeti iskaz svjedoka Dževada Dulića kao potkrepljujući dokaz na okolnost prisustva optuženog u selu Beganovići.

162. Nadalje, Vijeće je imalo u vidu da ovaj svjedok dovodi optuženog na lice mjesta kao pripadnika Izviđačko diverzantske čete 510. brigade, pod komandom Esada

Abdihožića, što ovaj u svom svjedočenju negira, tvrdeći da optuženi u njegovu četu dolazi tek 1994. godine.

163. Dakle, iskaz svjedoka Dževada Dulića, sina Refika nije potkrijepljen drugim provedenim dokazima, pa čak niti iskazom drugog svjedoka replike Jasmina Alibabića, koji je na okolnost pripadnosti optuženog također izjavio da je kao pripadnik Izviđačko diverzantske čete došao na prostor Beganovića oko 10:00 ili 11:00 sati, zajedno sa Dževadom Dulićem, sinom Refika.

164. Ovaj svjedok optužbe je nastojao u svom svjedočenju potvrditi prisustvo optuženog na prostoru Beganovića u vrijeme izvršenja krivičnog djela, te njegovu pripadnost 510. brigadi, ali je Vijeće prilikom ocjene iskaza ovog svjedoka imalo u vidu da se radi o osobi koja je u prijateljskim odnosima sa drugim Dževadom Dulićem, koji se prema vlastitoj izjavi, u inkriminisanom periodu nalazio na prostoru Beganovnića. Prema podacima dobijenim tokom glavnog pretresa, ova dva svjedoka optužbe su jedno vrijeme bili zaposleni u istom preduzeću, pa Vijeće nalazi da svjedok Alibabić ima neposredni interes svjedočiti saglasno sa svjedokom Dulić (Refik) Dževadom, odnosno svjedočiti na način kojim bi sa svog kolege i prijatelja otklonio svaki vid sumnje.

165. Kao i svjedok Alibabić i treći svjedok replike, Ismet Kurtović je izjavio da su po zauzimanju sela Beganovići oba Dulić Dževada došla oko 12:00 sati, kako bi na tom mjestu zamijenili pripadnike Izviđačko diverzantske čete. Ovaj svjedok je izjavio i da je te prilike sa optuženim stajao izvjesni Razim Kurtović, kojeg je svjedok pozdravio i tako je primijetio da je optuženi bio u maskinom odijelu. Međutim, niti ovaj svjedok ne tvrdi da je optuženi Dževad Dulić u to vrijeme kod sebe imao motorolu, niti je bilo ko od tih svjedoka naveo da je optuženi potpadao pod komandni kadar brigade, kako to oštećena karakterizira u svom iskazu.

166. Vijeće je temeljenom ocjenom iskaza svjedoka replike uočilo određene nesaglasnosti koje opravdano izražavaju sumnju u kredibilitet njihovog svjedočenja.

167. Naime, svjedoci replike uporno nastoje dovesti optuženog u vezu sa osvajanjem zaseoka Beganovići krajem decembra 1993. godine, iako isti prema izvedenim dokazima u to vrijeme nije ni pripadao 510. brigadi koja je obuhvatala ovu zonu odgovornosti.

168. Obzirom da su dokazi replike bili kontradiktorni materijalnom dokazu optužbe<sup>14</sup> Tužilaštvo je nastojalo putem svjedoka replike, Jasmina Alibabića, uvesti potpuno novu tezu optužbe, izjavivši da su se dijelovi 510. i 501. brigade, kojoj je pripadao optuženi, u jednom trenutku preklapali na linijama prema Autonomiji. Međutim, tvrdnje svjedoka Alibabića, o spajanju ovih jedinica u rejonu sela Čajići, Beganovići i Abdići nije potvrdio niti jedan saslušani svjedok, koji je u to vrijeme bio pripadnik 501. Bihacke brigade.

169. Naprotiv, Vijeće se tokom glavnog pretresa uvjerilo da je 510. brigada formirana zbog položaja prema Autonomiji, dok je Bihacka 501. brigada uglavnom držala položaje prema Vojski Republike Srpske na Grabežu, te položaje prema Autonomiji na prostoru Ličke, ali veoma kratko i tek u januaru 1994. godine, kako je to u svom iskazu pojasnio svjedok Sabid Mujagić.

170. Vijeće je upoređivanjem iskaza svjedoka replike uočilo da isti neopravdano nastoje dovesti optuženog u kontekst pripadnosti 510. brigadi u decembru 1993. godine, i to upravo čete kojom je komandovao Esad Abdihodžić, koji to ne potvrđuje u svom iskazu, pa je sve navedeno kod Vijeća stvorilo opravdanu sumnju u kredibilitet i istinitost svjedočenja svjedoka replike.

171. Nadalje, Vijeću je nezanemarljiv način na koji je Tužilaštvo stupilo u kontakt sa predloženim svjedocima replike i to posredstvom angažovanja službenika Državne agencije za istrage i zaštitu, koji su do svjedoka odlazili na njihova mjesta prebivališta gdje su sa njima obavljali razgovore. Da je navedeno imao uticaja na dolazak ovih lica u svojstvu svjedoka vidljivo je iz svjedočenja Ismeta Kurtovića koji tvrdi da je djelatniku SIPA-e rekao kako nema puno saznanja o predmetu optužnice, ali je službenik i dalje insistirao da se odazove na poziv za saslušanje u svojstvu svjedoka. U kontekstu obavljenog razgovora sa istražiteljem SIPA-e svjedok je prokomentarisao „*Došao je na porodično imanje, roditelji su mi bili tu, mislili su Bog zna šta se dešava.*“.

172. Također, Vijeće je imalo u vidu neposredni interes svjedoka Dževada (Refika) Dulića da na lice mjesta u vrijeme izvršenja krivičnog djela iz optužnice dovede u kontekst optuženog Dževada Dulića, pa njegovo svjedočenje, motivisano razlozima

---

<sup>14</sup> T-5 – Dopis Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata od 23.10.2014. godine iz kojeg proizilazi da je optuženi Dževad Dulić od 02.11.1993.godine bio angažovan u 501.Bihackoj brigadi.

lične prirode Vijeće ne može uzeti kao kredibilno. Pored toga, Vijeće je naročito imalo u vidu da su prvobitno, u sastavu 503. brigade, postojale tri osobe sa imenom Dževad Dulić, što je već samo po sebi bilo dovoljno da oteža utvrđivanje tačne identifikacije osobe koja je pod tim imenom, a prema svjedočenju oštećene, navodni počinitelj predmetne inkriminacije.

173. Dakle, Tužilaštvo tokom postupka nije van svake razumne dokazalo pripadnost optuženog Dževada Dulića 510. brigadi i njegovog prisustva u zaseoku Beganovići krajem decembra 1993. godine, te njegovo učešće u događaju i radnjama koji su mu stavljeni na teret potvrđenom optužnicom.

### **III. ZAKLJUČAK**

174. Nakon salušanja svjedoka na koje se Sud poziva u razlozima zbog kojih smatra da nije dokazano da je optuženi počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret, Vijeće je pri donošenju odluke, uvažavajući protek vremena, dramatične okolnosti u kojima se događaj desio, te sve različitosti u iskazima saslušanih svjedoka optužbe zaključilo da među iskazima tih svjedoka, pojedinačno i međusobno, postoji toliki stepen odstupanja, koji je takvog značaja da utiče na vjerodostojnost njihovih iskaza u pogledu odlučne činjenice-identiteta učinioca krivičnog djela i uopšte njegovog prisustva u mjestu i vremenu izvršenja krivičnog djela, što je rezultiralo donošenjem oslobađajuće presude.

175. Naime, Sud je utvrdio da u konkretnom slučaju postoji neslaganje iskaza svjedoka u pogledu načina na koji je oštećena upoznata sa identitetom počinioca, te međusobne nesaglasnosti u iskazima saslušanih svjedoka u pogledu pripadnosti optuženog 510. brigadi i prisustva u zaseoku Beganovići krajem decembra 1993. godine. Stoga je sasvim jasno, da rezultat provedenog dokaznog postupka nije ishodio jasan i nesporan zaključak da je optuženi Dževad Dulić počinitelj krivičnog djela koje mu se optužnicom stavlja na teret.

176. Valja takođe napomenuti da su iskazi svjedoka odbrane ozbiljno doveli u sumnju sve navode optužbe, iz razloga što su u istoj brigadi postojale tri osobe pod imenom Dževad Dulić, dok istovremeno svi saslušani svjedoci negiraju da osoba Mersud Dulić koju u svom iskazu pominje svjedokinja „S-1 uopšte postoji. U tom kontekstu značajno je konstatovati da oštećena na upit predsjedavajuće Vijeća pojašnjava da je kritične noći jednog od vojnika označavala imenom Dževad, a drugog Mersud Dulić, i to na

osnovu imena koja su bila napisana na ceduljici koju tvrdi da je dobila. Ako se uzme u obzir da osoba po imenu Mersud Dulić nikada nije identifikovana kao saizvršilac navodne inkriminacije silovanja, te imajući u vidu sve druge nelogičnosti i nesaglasnosti u iskazu oštećene, Vijeće nalazi krajnje nepodobnim i neuvjerljivim način na koji je oštećena uopšte identifikovala vojnike kritične noći, označavajući ih imenima Dževad i Mesud Dulić.

177. Sumnju u pogledu identiteta počinioca po imenu Dževad Dulić dodatno je uvela i službena zabilješka<sup>15</sup> koju je sačinio inspektor SIPA-e po prikupljanju operativnih saznanja u kojoj se navodi da su operativnim radom na području Bihaća, djelatnici ove agencije prikupili informacije da je lice Dževad Dulić nastanjeno u Bihaću, da se njegova supruga zove Rahmana i da se ovo lice sumnjiči da je prije nekoliko godina učestvovalo u postavljanju eksploziva na Bihačkoj pijaci, kojom prilikom je smrtno stradala njegova sestra.

178. Osim što navodi iz službene zabilješke ne odgovaraju ličnom i porodičnom stanju optuženog<sup>16</sup>, Vijeće primjećuje da ni povodom opisanog događaja sa postavljanjem eksplozivne naprave u kojoj je smrtno stradala jedna osoba, Tužilaštvo nije dostavio niti jedan dokaz. Naprotiv, Tužilaštvo je u dokaze uvrstilo uvjerenje iz kaznene evidencije za optuženog, u kojoj se navodi da je isti nije kažnjavao.

179. Također, Vijeće je ostalo u sumnji u pogledu tačnog načina na koji svjedokinja „S-1“ saznaje o identitetu počinioca inkriminacije silovanja, te ima u vidu da ona i njena kćerka različito svjedoče o istim okolnostima, dok njen iskaz u relevantnim dijelovima nije potvrdio niti jedan saslušani svjedok optužbe.

180. Nasuprot opisu koji je dala oštećena u svom svjedočenju, svi saslušani svjedoci odbrane, ali i svjedoci optužbe koji su poznavali optuženog, izjavljuju da je isti u ratnom periodu bio poznat pod nadimku „Vučko“ kojim su ga inače oslovljavali, te suprotno

---

<sup>15</sup> **O-16** – Službena zabilješka broj 16-14/3-SZ-675-421/14 od 10.11.2014. godine.

<sup>16</sup> **O-9** – Izjava o zajedničkom kućanstvu optuženog Dulić Dževada, broj 07/1-13-5-556814 od 08.12.2014. godine. Prema ovom dokazu ime supruge optuženog je Aida. Isto je potvrđeno i u dokazu **O-17** – Potvrda iz JU Umjetnička škola Bihać, broj 235/2015 god. od 05.05.2015. godine, za lice Aida Reizović–Dulić, suprugu optuženog Dulić Dževada. **O-6** – Izvod iz matične knjige vjenčanih za lice Dževad Dulić, koja se vodi kod općine Bihać, broj 11, za 2003.godina. Također, službena zabilješka navodi da kćerka Dževada Dulića boluje od Posttraumatskog stresnog poremećaja (PTSP) dok ista prema dostavljenoj medicinskoj dokumentaciji ista boluje od Fokalne epilepsije desne hemisfere. Dokazi o zdravstvenom stanju kćerke optuženog uloženi su kao dokaz **D-10**.

tvrdnji oštećene, istovremeno negiraju da je isti konzumirao alkohol ili se neprimjereno ponašao za vrijeme boravka u vojsci. Pripadnik vojne policije Mehmed Bajrić, koji je istraživao zločine počinjenje od strane pripadnika Armije BiH na prostoru opštine Cazin, nije čuo bilo šta loše o optuženom Dževadu Duliću, a ni drugi saslušani svjedoci.

181. Konačno, svjedokinja „S-1“ je na krajnje neuvjerljiv i neutemeljen način ukazala na optuženog kao počinioca inkriminacije silovanja, pri čemu Vijeće nije moglo zanemariti činjenicu da njen iskaz nije u značajnoj mjeri podudaran sa drugim provedenim dokazima.

182. Vijeće potpuno razumije svjedokinju „S-1“, kada su u pitanju preživljene traume, te specifičnost i težinu situacije u kojoj se odvija inkriminacija silovanja, i ne očekuje da Tužilaštvo na okolnost samog čina silovanja izvodi potkrepljujuće dokaze, pa tako nema sumnje da oštećena kritične prilike jeste silovana u kući Feride Beganović, međutim, Sudu je iskaz oštećene neprihvatljiv u pogledu identifikacije optuženog Dževada Dulića, jer je nesaglasan i neprecizan, u pogledu načina i momenta saznanja da je upravo on osoba koja je silovala kritične prilike.

183. U pomankanju drugih dokaza i okolnosti, valjalo je optuženog u smislu člana 284. tačka c) ZKPBiH, osloboditi od optužbe i to primjenom principa *In dubio pro reo*.

184. Naime, sve činjenice koje idu na štetu (in peius) optužene osobe moraju se sa sigurnošću dokazati, a ako se to ne postigne, uzima se kao da one i ne postoje. S druge strane, sve činjenice koje idu u korist (in favorem) optužene osobe, uzimaju se da postoje i onda i kad su utvrđene sa vjerovatnošću.

185. Ako se i nakon savjesne ocjene dokaza “pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima” dileme ne razjasne, onda se prema članu 3. stav 2. ZKP BiH primjenjuje princip *In dubio pro reo* prema kome „kada postciji sumnja u pogledu postcjarja činjenica kcje čine obiježja krivičnog cjela ili o kcjima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, Sud iješava presudom na način kcji je povojniji za optuženog“.

186. U situaciji kada postoji dilema oko neke pravno relevantne činjenice, odnosno elementa krivičnog djela koje se optuženom stavlja na teret, ovaj princip podrazumjeva primjenu ne samo blaže kazne, nego i donošenje oslobađajuće presude. Nadalje,

odredba člana 284. tačka c) ZKP BiH propisuje da *“ako n. je dokazano da je optuženi učinio krivično djelo za koje se optužuje, sud će donjeti presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe”*.

187. Kako Tužilaštvo van razumne sumnje nije dokazalo da je učinilac navedenog krivičnog djela optuženi Dževad Dulić, to je Vijeće, rukovodeći se naprijed navedenim zakonskim odredbama i principom *In dubio pro reo*, odlučilo uslijed nedostatka dokaza, optuženog osloboditi od optužbe.

#### **IV. ODLUKA O TROŠKOVIMA POSTUPKA**

188. Obzirom da je donesena oslobađajuća presuda, Sud je primjenom odredbi člana 189. stav 1. ZKP BiH optuženog oslobodio dužnosti naknade troškova postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

#### **V. ODLUKA O IMOVINSKO PRAVNOM ZAHTJEVU**

189. Primjenom odredbi člana 198. stav 3. ZKP-a BiH, Sud je obzirom da je donesena oslobađajuća presuda oštećenu svjedokinju „S-1“ radi ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva uputio na parnicu.

##### **ZAPISNIČAR:**

Pravni savjetnik  
**Lejla Kurtanović**

##### **PREDSJEDNIK VIJEĆA**

**SUDIJA**  
**Mediha Pašić**

**POUKA O PRAVNOM LIJEKU:** Protiv ove presude stranke i branioci mogu izjaviti žalbu vijeću Apelacionog odjeljenja Suda u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema pismenog opravka presude.

U skladu sa odredbom člana 293. stav 4. ZKP BiH oštećeni presudu mogu pobijati žalbom, samo u dijelu koji se odnosi na odluku Suda o troškovima krivičnog postupka i odluku o imovinsko pravnom zahtjevu.

Žalba se podnosi Sudu u dovoljnom broju primjeraka.

## VI. ANEKS I IZVEDENI DOKAZI

### A. SASLUŠANI SVJEDOCI OPTUŽBE

*	Datum	Svjedok
1.	13.02.2015.g.	Ferida Beganović
2.	20.02.2015. g.	Hase Beganović
3.	20.02.2015. g.	Mehmed Bajrić
4.	03.04.2015. g. 10.04.2015. g.	S1
5.	10.04.2015. g.	S2
6.	15.05.2015. g.	Omer Brkić
7.	15.05.2015. g.	Jasmin Alibabić
8.	15.05.2015. g.	Ismet Kurtović
9.	15.05.2015. g.	Dževad Dulić

### B. SASLUŠANI SVJEDOCI ODBRANE

*	Datum	Svjedok
1.	17.04.2015. g.	M.B.
2.	17.04.2015. g.	Z.M.1
3.	17.04.2015. g.	Z.M.2
4.	24.04.2015. g.	Amir Avdić
5.	24.04.2015. g.	Esad Abdihodžić
6.	08.05.2015. g.	Optuženi Dževad Dulić
7.	29.05.2015. g.	Sabid Mujagić
8.	12.06.2015. g.	Safet Mujčić

### **C. MATERIJALNI DOKAZI OPTUŽBE**

- T-1** – Odluka o proglašenju ratnog stanja, Službeni list R BiH, broj 7 od 20.06.1992. godine.
- T-2** – Proglas Fikreta Abdića stanovništvu zapadne Bosne od 22.09.1993. godine.
- T-3** – Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTRZ 0009506 14 od 16.10.2014. godine.
- T-4** – Izvod iz registra ličnih karata na ime Dulić Dževad uz fotografiju od 17.07.2003. godine.
- T-5** – Dopis Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata od 23.10.2014. godine.
- T-6** – Pregled formacijskih naziva i brojeva vojnih jedinica Armije Republike BiH od 10.04.1995. godine.
- T-7** – Izvod iz kaznene evidencije za lice Dulić Dževad od 05.11.2014. godine.
- T-8** – Fotoalbum Tužilaštva broj T20 0 KTRZ 0009506 14 od 15.10.2014. godine.
- T-9** – Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTRZ 0009506 14 od 16.10.2014. godine.
- T-10** – Dopis Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove upućen Tužilaštvu BiH, s prilogom topografske karte razmjere 1 : 25 000, na kojoj je određena udaljenost između sela Beganovići i sela Skokovi, Pećigrada, sela Čajići, Cazina, Grmuško-Srbljanskog platoa, sela Liskovac, sela Velići, sela Pazetići, Srbljana, Jezera i Grbeža.

#### **D. MATERIJALNI DOKAZI ODBRANE**

**O-1** – Akt Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, broj 07/16-02-03/1-419-1/14 od 23.10.2014. godine, u prilogu koga su kopije matičnog i jediničnog kartona za lice Dževad (Ibro) Dulić.

**O-2** – Akt Uprave za organizacijske i mobilizacijske poslove broj 4/45-7-2 od 10.04.1995. godine, u prilogu koga je pregled formacijskih naziva i brojeva VJ Armije R BiH.

**O-3** – Akt MUP-a USK, broj 05-01-05-01-362/15/NH od 16.04.2015. godine, u prilogu koga su Rješenje broj 05-01-05-01-362/15/NH od 16.04.2015. godine i Akt Odsjeka za administraciju Bihać, broj 05-03/01-4-13-4-455/15 od 15.04.2015. godine.

**O-4** – Izjava svjedoka Abdihodžić Esada sa sveskom.

**O-5** – Fotografije u boji od 1-4 iz ratnog perioda.

**O-6** – Izvod iz matične knjige vjenčanih za lice Dževad Dulić, koja se vodi kod općine Bihać, broj 11, za 2003. godinu.

**O-7** – Izvod iz matične knjige rođenih za Dulić Saru i Dulić Larisu, kćerke optuženog Dulić Dževada.

**O-8** – Uvjerenje JU Službe za zapošljavanje USK, Biro rada Bihać, broj 06-2-1225 od 29.12.2014. godine, za lice Dževad Dulić.

**O-9** – Izjava o zajedničkom kućanstvu optuženog Dulić Dževada, broj 07/1-13-5-556814 od 08.12.2014. godine.

**O-10** – Liječnička dokumentacija za kćerku optuženog Dulić Dževada, Dulić Saru.

**O-11** – Akt Ministarstva Odbrane Bosne i Hercegovine, broj 13-04-1-175-3/15 od 20.02.2015. godine.

**O-12** – Ovjerena kopija Izvoda iz knjige komande.

**O-13** – Ovjerena kopija obrasca Vob-8.

**O-14** – Ovjerena kopija Akta Armije R BiH, Naredba komandanta 510 Brigade, broj 05-172-156 od 31.12.1994. godine.

**O-15** – Ovjerena kopija Akta Armije R BiH, Naredba komandanta 510 Brigade, broj 05/707-06 od 03.02.1995. godine.

**O-16** – Službena zabilješka broj 16-14/3-SZ-675-421/14 od 10.11.2014. godine.

**O-17** – Potvrda iz JU Umjetnička škola Bihać, broj 235/2015 god. od 05.05.2015. godine, za lice Aida Reizović–Dulić, suprugu optuženog Dulić Dževada.

**O-18** – Otpusno pismo Regionalne bolnice Bihać od 06.04.1994. godine, za lice Sabid Mujagić.